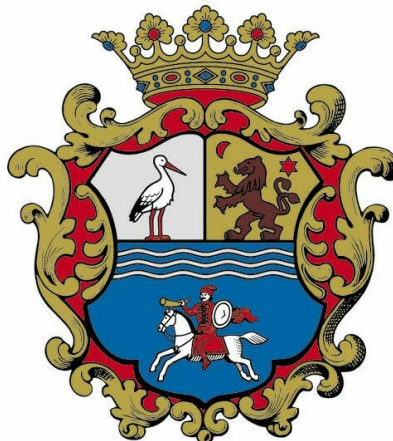

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI TURIZMUSFEJLESZTÉSI STRATÉGIAI PROGRAM

/ 2007-2013 /

Elfogadta
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
199/2007.(XII.14.) számú határozatával

Szolnok, 2007. november

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	3
1. Helyzetelemzés	7
1.1. Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai szempontú jellemzői	7
1.2. A megye turizmusának helyzete az Észak-alföldi régióban	8
1.3. Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai kínálata	9
1.3.1. Egészségturizmus (gyógy- és wellness turizmus)	10
1.3.2. Aktív turizmus	11
1.3.3. Ökoturizmus	13
1.3.4. Rendezvényturizmus	14
1.3.5. Falusi turizmus	14
1.3.6. Kulturális- és örökségturizmus	15
1.4. A megye idegenforgalmának alakulása	15
1.5. A megyei településeinek turisztikai értékelése	20
1.6. A 2004-2006 közötti időszakban megvalósított turisztikai fejlesztések	21
1.7. A turizmus szervezeti rendszere a megyében	22
1.8. Turisztikai marketing szerepe	24
1.9. A kistérségek turisztikai bemutatása	24
1.10. Összefoglalás	28
2. SWOT analízis	29
3. Jövőkép, távlati célkitűzések (célrendszer)	30
4. Stratégiai alprogramok	32
5. Forrástábla	50
6. Az intézkedések időbeli ütemezése	51
7. Illeszkedés vizsgálat	54

Bevezetés

Előzmények

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés *110/2003.(IX.26.)* számú határozatával hagyta jóvá a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turizmusfejlesztési Konceptió és Stratégiai Program című dokumentumot, amely a 2003-2006 közötti időszak legfontosabb turisztikai célkitűzéseit, fejlesztési irányait határozta meg. Az időközben bekövetkezett változások, az EU-s csatlakozás és a fejlesztési irányokhoz való igazodás miatt szükségessé vált a korábban elfogadott stratégiai program megújítása.

A turizmus fejlesztése kiemelt szerepet játszik a megye fejlesztési prioritásai és céljai között. A program útmutatást ad a 2007-2013 közötti időszak fejlesztési irányainak kijelölésére, meghatározására, kiegészítve és igazodva a többi ágazati tervben megfogalmazott célokhoz. A turizmusfejlesztési stratégiai program mindazon fejlesztési területekre koncentrál, ahol a turizmus, mint stratégiai húzóágazat hozzájárulhat a gazdasági és társadalmi fejlődés előmozdításához, a területi fejlettségi különbségek mérsékléséhez, valamint az általános életminőség és fogadókészség minőségi emeléséhez.

A tervezés keretei

A *18/1998.(VI. 25.)* KTM rendeletben rögzített irányelvek és útmutatások alapján készült el a turizmusfejlesztési stratégiai program (2007-2013).

A megyei turizmusfejlesztési stratégiai program, - amely igazodik a Tisza-tavi Régió Turizmusfejlesztési Stratégia (2007-2013) és az Észak-Alföldi Régió Turizmusfejlesztési Stratégia (2007-2013) prioritásaihoz és fejlesztési irányaihoz – fogalmazza meg a megye tájértékeit megőrző, marketing szemléletű turizmusfejlesztési irányait, a települések, szervezetek és vállalkozók számára együttműködést javasol a fejlesztési elképzelések összehangolása érdekében, jövőképe vállalható célkitűzésekre épül.

A 2007-2013 közötti tervezési időszak ágazati és regionális elképzeléseivel összhangban a turizmusfejlesztési stratégiai program újragondolását további tényezők is indokolták:

- a fejlesztési dokumentum EU-s programozási dokumentumokkal és szakmai ajánlásokkal való összehangolása,
- az elkészült kistérségi turisztikai fejlesztési tervek figyelembevétele,
- a megyei önkormányzat kötelező feladatai között a turizmussal kapcsolatos koordinatív feladatok újragondolása,
- a folyamatosan változó utazási szokások, igények, kihívások megjelenése,
- turisztikai trendek, tendenciák követése, a piaci körülmények figyelemmel kísérése,
- a turizmus új formáinak megjelenése,
- az eddig megvalósult idegenforgalmi beruházások további fejlesztést generáló hatása,
- a turistákért folytatott verseny fokozatos kiéleződése,
- a minőségi turisztikai szolgáltatásokat igénylők arányának növekedése.

A stratégiai program aktualizálása során olyan szempontok kerültek figyelembevételre, amely alapján a program:

- elősegíti a megye hangsúlyosabb érdekérvényesítését,
- illeszkedik a régió és a megye területfejlesztési célrendszeréhez,
- erősíti a megyei társadalmi-gazdasági kohéziót,
- koordinálja és integrálja a kistérségi elképzeléseket, ösztönzi a kistérségi turisztikai együttműködések,
- elősegíti a térségi, települési fejlesztési elképzelések összehangolását.

Kapcsolódás a megyei és regionális tervezéshez

A stratégiai programnak összhangban kell lenni a megyei fejlesztési programokban megfogalmazott célokkal, prioritásokkal, egyben illeszkednie kell a regionális tervezés rövid, közép és hosszú távú célkitűzéseivel, konstrukcióihoz, alapozva a koncepció és program strukturális keretébe illeszkedő települési, kistérségi, megyei és ágazati programokra is.

Az aktualizált megyei területfejlesztési koncepciót a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács 229/2005.(X.21.) számú határozatával, míg a stratégiai programot 072/2006.(V.16.) számú határozatával fogadta el. A területfejlesztési koncepció a turizmus helyzetét külön értékeli, a turizmus a „*Versenyképes megye*” stratégiai célhoz illeszkedik, amelyen belül speciális célként jelenik meg a turizmus fejlesztése.

A megyei területfejlesztési stratégiai programban a turisztikai célú fejlesztések megyei szinten kerültek meghatározásra az alábbiak szerint:

III. Gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatási lehetőségek bővítése

III.4. Kishajó-kikötő hálózat és kapcsolódó infrastruktúra kiépítése, szolgáltatások fejlesztése

III.5. Termál- és gyógyturisztikai fejlesztések

III.8. Turisztikai szálláshelyek fogadóképesség-növelése, minőségjavítása, vendéglátás fejlesztése

III.10. Turisztikai vonzerők fejlesztése

A területfejlesztési stratégiai program egyes további programjai közvetve számos turizmusfejlesztéshez kapcsolódó fejlesztési elképzelést tartalmaznak.

2007-2013 között a turisztikai fejlesztések meghatározó része az Új Magyarország Fejlesztési Terv regionális operatív programjaiból kerülnek támogatásra. Az Európai Bizottság által is elfogadott Észak-Alföldi Operatív Programban önálló specifikus célként jelenik meg a turizmus fejlesztése, mégpedig a jövedelemtermelő képességének javításán keresztül. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program szintén nyújt támogatást a turizmus egyes területeinek támogatására.

A turizmus a régió gazdasági versenyképességének javításán túl, a létrehozott új munkahelyeken keresztül közvetlenül és a szolgáltatásokon keresztül közvetve is segíti a foglalkoztatottság bővítését, ezért kiemelt prioritás az ágazat jövedelemtermelő képességének javítása. A turizmus adottságainak kihasználását és a jövedelemtermelő képességét olyan

mértékben szabad csak növelni, hogy az ne károsítsa a turizmus bázisát jelentő környezeti és társadalmi értékeket, tekintettel legyen az élıhetőség és fenntarthatóság kritériumaira.

A közelmúltban került elfogadásra a 2007-2013 közötti idıszakra szóló Észak-Alföldi Operatív Program (EAOP). Az EAOP fıbb turisztikai célkitüzéseit az operatív program 2. „*Turisztikai célú fejlesztés*” prioritása fızi fel, amelyben az alábbi turisztikai fejlesztési irányok fogalmazódtak meg:

- Turisztikai termék- és attrakciófejlesztés
- Kereskedelmi szálláshelyek fejlesztése
- Desztináció-menedzsment fejlesztés

A megyei stratégiában kialakítandó célrendszernek tükrözni kell mindazokat a fejlesztési elképzeléseket, amelyek a 2007-2013 közötti tervezési idıszakban a turizmus verseny- és piacképességének növelését szolgálják, hozzájárulva az elmaradott, hátrányos térségek népességmegtartó és -eltartó képességének erısítéséhez.

A turizmusfejlesztési koncepció és stratégiai program eredményei

A megyei közgyűlés által jóváhagyott Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turizmusfejlesztési Koncepció és Stratégiai Program a 2003-2006 közötti idıszak legfontosabb turisztikai célkitüzéseit, fejlesztési irányait az alábbiakban jelölte meg:

1. Egészségturizmus komplex fejlesztése
2. Turisztikai fogadókapacitás és ellátás fejlesztése
3. Turisztikai hasznosítású infrastruktúra fejlesztése
4. Szolnok város turisztikai központtá fejlesztése
5. Turizmusmarketing fejlesztése
6. Oktatás, képzés, továbbképzés a turizmus területén
7. Egyedi turisztikai termékek létrehozása
8. Rendezvényturizmus fejlesztése
9. A Tisza-tó térségének kiemelt üdülőkörzetté fejlesztése
10. Tiszazug sajátos arculatának kialakítása, turisztikai fejlesztése
11. Ökoturizmus, falusi és agroturizmus fejlesztése
12. Tisza, Zagyva, Hármaskörös és a holtágak turisztikai hasznosítása

A stratégiai alprogramok megvalósítása estén az alábbi mérhető eredményeket tűzte ki:

- a megyébe érkező vendégek száma 10-12%-kal növekedik,
- a vendégéjszakák száma átlagosan eléri a 4 éjszakát,
- a szálláshelyek száma 25-30%-kal növekedik,
- a szállásdíj bevételek összege 35-40%-kal növekedik,
- az idegenforgalommal érintett települések köre 10%-kal bővül,
- a városokban és üdülıfalvakban a fürdők téliesítése és korszerősítése megvalósul,
- turisztikai információs iroda fog működni a 16 városban és az üdülı települések mindegyikén.

A program tárgyát képező 4 év alatt jelentős változások következtek be a megye turizmusának kínálati oldalán, a turizmusnak, mint minden (szolgáltató) ágazatnak igazodnia kell a

megváltozott feltételekhez, figyelembe kell venni az új kihívásokat, lehetőségeket, alkalmazkodni kell a turisták megnövekedett és specializálódott igényeihez.

2003-2006 között megvalósított fejlesztéseknél ezen tényezők is nyomon követhetők:

- 13%-kal növekedett a kereskedelmi szállásférőhelyek száma
- 11%-kal növekedett az összes vendégszám
- 6%-kal növekedett a külföldi vendégek száma
- 2-ről 3 éjszakára emelkedett az átlagos tartózkodási idő
- 2,2-ről 4,4 éjszakára emelkedett a külföldiek átlagos tartózkodási ideje

Továbbá:

- Átadásra került több új, magas színvonalú szolgáltatást nyújtó szálloda
- Sikeresen lezajlott több országos és nemzetközi hírű rendezvény
- Növekedett a jelentősebb számú vendéget vonzó térségi, települési turisztikai rendezvények vonzereje
- Javult a turisztikai szolgáltatások minősége
- Korszerűsítésre, felújításra került a termál- és gyógyfürdők egy része,
- Megújultak a műemlékek, településközpontok, növekedett a települési zöldfelületek aránya
- Jelentősebb, köztük a Tisza-tavat is érintő kerékpárutak épültek, illetve megkezdődött tervezésük
- Felismerve a turizmus társadalmi jelentőségét több kistérség is elkészítette turisztikai koncepcióját, programját
- Tisza-tó térsége Európában elsőként vehette át a „Village+” ökoturisztikai védjegyet
- Cserkeszőlőben megszűnt a TOURINFORM iroda

1. Helyzetelemzés

1.1. Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai szempontú jellemzői

Jász-Nagykun-Szolnok megye Magyarország keleti felében, az Alföld közepén, hét megyével határosan helyezkedik el. A megye 5.582 km² területű, amely az ország egészének mintegy 6 %-a. A térség Budapesttől 100 km-re, a Ferihegyi repülőtértől pedig 80 km-re található, közvetlenül érinti a 4. sz. és 44. sz. főútvonal, valamint a 100-as és 120-as sz. nemzetközi vasúti fővonal. A megye ÉK-i része közelében halad az M3-es autópálya, amely a főváros megközelíthetőségét rövidíti le.

A megye népessége 2007. január 1-én 404 ezer fő volt, ami az ország lakosságának 4,1%-a. A lakosság 2/3-a a 18 városban, 1/3-a pedig a 60 községben él. 1960 óta lélekszámában folyamatos csökkenés figyelhető meg. A megyében a népsűrűség alacsony, 74 fő/km². A születéskor várható élettartam megközelíti az országos átlagot, ami 2005-ben a férfiaknál 67,6 év, a nőknél 76,4 év volt.

A megye felszíne tökéletes síkság, tengerszint feletti magassága 81-105 m között váltakozik, éghajlata szélsőséges, kontinentális jellegű. A megye kistájakra tagolódik: a Szolnoki-ártér, a Jászság, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík, a Szolnok-Túri sík, a Tiszazug, érinti a megyét a Hevesi-ártér és a Hortobágy területe is.

A megyét átszelik a Tisza és mellékfolyói: Hármaskörös, Zagyva, Tarna, Hortobágy, és a Berettyó, amelyeket sok holtág szegélyez. A megye északi részén található az ország második legnagyobb állóvíze, a Tisza folyó felduzzasztásával kialakított turisztikai központként is funkcionáló Tisza-tó. A megye turisztikai értékei közül kiemelkedő jelentőségű a termálvízkinccs és a napsütéses órák magas száma, valamint a viszonylag érintetlen és szennyezetlen mozaikos természeti környezet. Egyedi érték a Tiszasüly határában kitermelhető kolopi gyógyiszap.

A megye területének mintegy 5%-a áll természeti védelem alatt. A legnagyobb kiterjedésű védett területek a Hortobágyi Nemzeti Park és a Körös-Maros Nemzeti Park felügyelete alá tartoznak. Országos jelentőségűek a tiszakürti és a tiszai arborétum botanikai értékei.

A megyében előállított GDP 2005-ben mintegy 2,9 milliárd dollárt tett ki. Az egy lakosra jutó GDP meghaladta az 1.358 millió forintot, ez az országos átlag 62%-a. Ezzel a megye a 16. helyet foglalja el a megyei rangsorban. A bruttó hazai termék 33%-át az ipar és az építőipar, 7%-át a mezőgazdaság, 60%-át pedig a tercier szféra állítja elő. 2006-ban a regisztrált gazdasági szervezetek száma meghaladta a 34,5 ezret, ezek 60%-a egyéni vállalkozás. A 143 ezer foglalkoztatott 38%-a az ipar és építőiparban, 6%-a a mezőgazdaságban, 56%-a a tercier ágazatokban dolgozik.

A munkanélküliségi ráta 2006-ban 8,9% volt, ez országosan a 8. legmagasabb érték. A bruttó átlagkereset 2006 végén 134 ezer Ft-ot tett ki, mely az országos átlag 78%-a volt. Fejlettségi mutatók alapján a megye két nagy részre tagolható: a Tiszától nyugatra lévő fejlődő, és a Tiszától keletre lévő elmaradottabb részre.

A megyében előállított ipari termékek versenyképességét jelzi, hogy a termelési érték mintegy 60%-át külföldön értékesítik. A mezőgazdaság termék- és termelési szerkezete stabil.

Meghatározó a búza, a kukorica, a napraforgó és ipari növénytermesztés, valamint a sertés-, baromfi-, szarvasmarha- és juhtenyésztés.

1.2. A megye turizmusának helyzete az Észak-alföldi régióban

Jász-Nagykun-Szolnok megye, Hajdú-Bihar megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye által alkotott Észak-alföldi régió az ország elmaradottabb térségei közé tartozik. Az elmaradottság a turizmus szempontjából is hátrányt jelent, hiszen az idegenforgalom fejlesztésének előfeltétele a fejlett infrastruktúra, a változatos szolgáltatások, illetve a helyi fizetőképes kereslet megléte.

Az Észak-Alföld természeti adottságai csak viszonylag mérsékelt idegenforgalmi vonzerővel bírnak, azonban a Tisza-tó és a Hortobágyi Nemzeti Park az ökoturizmus jellegzetes területévé válhatnak.

A régióban fokozódnak a turizmussal szembeni várakozások, mert a máshol megtermelt jövedelmeket jelentős részben a turizmus segítségével lehet a térségbe vonni. A turisztikai bevételek felhasználása hozzájárul a helyi munkalehetőségek bővítéséhez, valamint a gazdaság dinamizálásához. A turizmus szerepe felértékelődik a gazdaság fejlődési pályára állításában, de fontos kritérium, hogy a turizmus fejlesztése az általános gazdasági háttérrel összhangban történjen.

Az Észak-alföldi régióban 2006-ban a vendégek fogadására a kereskedelmi szálláshelyeken több mint 36.740 férőhely állt rendelkezésre. A szálláshelyek száma alapján az országos kapacitás 11%-a található a régióban. Amíg a régióban 2002-2006 között a kereskedelmi szállásférőhelyek száma közel 4 ezerrel csökkent, addig Jász-Nagykun-Szolnok megyében közel 1.300 férőhely jött létre. A férőhelyek 42,2%-a Hajdú-Bihar megyében, 32,4%-a Jász-Nagykun-Szolnok megyében, míg 26,4%-a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található. Sajnos, a vizsgált időszakban a megye részaránya mind az érkező vendégek, mind pedig a szállásférőhelyek tekintetében csökkent a régión belül.

2006-ban a régióban a 492,8 ezer belföldi vendég 1.368,4 ezer vendégéjszakát, 133,7 ezer külföldi vendég pedig 609,4 ezer vendégéjszakát töltött. A legtöbb vendég Hajdú-Bihar megyébe érkezett (59%) messze megelőzve a másik két megyébe érkezők számát. A külföldi vendégek tekintetében még nagyobb aránytalanság figyelhető meg (Hajdú-Bihar megye részesedése 63%).

A régióba érkező vendégek száma 2002-2006 között közel 10%-kal növekedett, viszont az eltöltött éjszakák száma némiképp (2%-kal) visszaesett. A legtöbb külföldi vendég továbbra is Németországból érkezett, emellett igen jelentős a lengyel turisták vendégforgalma is. A régióban az idegenforgalom minőségi jellemzőinek javulása, a szálláshelyek szolgáltatási színvonalának emelkedése volt tapasztalható. Az Észak-alföldi régióba érkező turisták érzékenysége általában nagyobb, mint másutt, ezért a tömegturizmus meghatározó a piaci keresletben és kínálatban.

Az Észak-Alföldi régió fontosabb turisztikai adatai

megnevezés	2002	2003	2004	2005	2006	2002 %-ában
Szobák száma JNSZ megye	2.107	2.224	2.142	1.782	n.a	n.a
JNSZ megye a régió %-ában	25,2	25,9	26,1	22,0	n.a	n.a
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	8.369	8.581	8.222	8.082	n.a	n.a
Férőhelyek száma JNSZ megye	10.165	10.120	10.296	8.155	11.461	112,7
JNSZ megye a régió %-ában	25,0	25,6	27,4	22,3	31,2	124,8
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	40.638	39.510	37.624	36.504	36.740	90,4
Vendégek száma JNSZ megye	133.055	125.995	118.949	118.116	134.119	100,8
JNSZ megye a régió %-ában	24,7	22,4	22,2	21,3	21,4	86,6
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	539.104	562.404	534.627	555.715	626.508	116,2
ebből külföldiek JNSZ megye	28.967	23.319	20.152	22.433	25.975	89,7
JNSZ megye a régió %-ában	20,4	17,4	16,1	17,9	19,4	95,1
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	141.709	133.696	124.867	125.398	133.747	94,4
Vendégéjszakák száma JNSZ megye	285.466	248.911	245.317	249.439	403.772	141,4
JNSZ megye a régió %-ában	15,7	14,0	14,5	14,4	20,4	129,9
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	1.813.587	1.776.027	1.695.869	1.735.303	1.977.898	109,1
ebből külföldiek JNSZ megye	74.778	51.748	45.482	58.602	117.403	157
JNSZ megye a régió %-ában	10,1	8,0	7,9	9,9	19,3	191,1
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	738.729	644.809	575.930	592.751	609.409	82,5
Átlagos tartózkodási idő, éj JNSZ megye	2,1	2	2,1	2,1	3	143,4
JNSZ megye a régió %-ában	61,8	62,5	65,6	67,7	93,8	151,8
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	3,4	3,2	3,2	3,1	3,2	93,8
ebből külföldiek JNSZ megye	2,6	2,2	2,3	2,6	4,5	173,8
JNSZ megye a régió %-ában	50,0	45,8	50,0	55,3	97,8	195,6
RÉGIÓ ÖSSZESEN:	5,2	4,8	4,6	4,7	4,6	87,4

2006-os adatok alapján az Észak-Alföld leglátogatottabb települése a nemzetközi gyógyturisztikai centrum Hajdúszoboszló (822 ezer vendégéjszaka) 41,5%-os részesedéssel. Ezt követi Debrecen (398 ezer), Nyíregyháza (114 ezer), Berekfürdő (91 ezer), Cserkeszőlő (81 ezer) és Szolnok (72 ezer). Ez a 6 település együttesen a régió vendégforgalmának közel 80%-át bonyolítja le. A Tisza mentén fekvő üdülőkörzetek települései közül a Tisza-tavi turisztikai régióhoz tartozó Tiszafüred (26 ezer) és Abádszalók (21 ezer) forgalma érdemel említést. A három megye legnagyobb idegenforgalmat lebonyolító 10 települése között található még Hortobágy (25 ezer) és Rakamaz (24 ezer).

A forgalmi adatok alapján Hajdú-Bihar megye az élenjáró (a vendégéjszakák 2/3-ával), ezt követi Jász-Nagykun-Szolnok megye. Az Észak-alföldi régióban a kereskedelmi szálláshelyek 40%-a kempingekben, 25%-a szállodákban, 16%-a pedig panziókban található.

1.3. Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai kínálata

Jász-Nagykun-Szolnok megye területének adottságai között nem találhatók klasszikusan látványos turisztikai vonzerők, azonban a térség viszonylag kevésbé szennyezett környezete, a folyóvölgyek és állóvizek természetközeli állapota, a számottevő gyógy- és termálvízkinccs

lehetővé teszi az idegenforgalom tájkonform formáinak fokozatos térnyerését. Mindez különösen a vadászatra, a horgászatra, a vízi-, lovas- és kerékpárturizmusra vonatkozik.

A Tisza, a Körös, a Zagyva folyó vízfelülete, a természetes állapotú folyóvölgyek európai viszonylatban fontos, „zöldfolyosót” képeznek, de az ökoturizmus és víziturizmus fejlődése még kezdeti stádiumban van. A holtágak elsősorban a horgászturizmus számára ideálisak, a védett természeti területek a természetjárók, kirándulók, természetbúvárok kedvelt célterületei.

1.3.1. Egészségturizmus (gyógy- és wellness turizmus)

A gyógyvizek nemzetközi vonzerőt képviselő turisztikai termékek kialakítását teszik lehetővé. A gyógyturizmus fejlesztése egyben egy fontos természeti erőforrásunk hatékony hasznosítását és az egész éves turisztikai idény megeremtését segítheti elő. Az egészségturizmus az egyik legelőnyösebb turisztikai forma, hiszen kicsi a szezonalitása, kiszámítható, hosszú az átlagos tartózkodási idő és viszonylag magas a vendégek fajlagos költsége.

A termál- és gyógyfürdők elsősorban a pihenés, gyógyulás, egészségmegőrzés szolgáltatásait fogják össze, emberközele, családi légkörű környezetben. A fürdők egy része már korszerű látványelemekkel és növekvő igényeknek megfelelő széles skálájú szolgáltatásokkal rendelkezik. Egyes helyeken speciális lehetőségeket is kínálnak, így gyógylovaglás, biotermékek felhasználása, életmód-tréningek, gasztronómiai terápiák színesítik a hagyományos turisztikai kínálatot. A megnövekedett igényekhez és a jogszabályi előírásokhoz igazodva megkezdték illetve folyamatosan végzik a termál- és gyógyfürdők felújítását, korszerűsítését, továbbá új szálláshelyekkel növelik a fogadókapacitást. 2000-2006 között jelentős termál- és gyógyvízre alapozott fejlesztések történtek Szolnokon, Cserkeszőlőn, Túrkevéen, Berekfürdőn, Jászapátin és Martfűn.

Össességében azonban a fejlődés üteme elmaradt a kívánatostól és a szomszédos térségektől.

Magyarországon, de főleg az Alföldön jelentős termálvízkészlet található. A megyében mintegy 126 működő termálkutat regisztráltak, 18 településen összesen 20 termálvizes fürdő, 1 melegített vizű strand, továbbá 4 tanuszoda működik. Jelenleg 14 termálfürdő vize minősített gyógyvíz, de gyógyvizet szolgáltatnak a tiszajenői Mira keserűvíz-kutak is. Tiszasüly-Kolopfürdőn egyedi értékű gyógyiszap kitermelése folyik.

Minősített gyógyvizű fürdők (14 db):

Berekfürdő, Cserkeszőlő, Jászapáti, Karcag, Kisújszállás, Kunhegyes, Martfű, Mezőtúr, Szolnok: Tisza Szálló Gyógyfürdő és a Tiszaligeti Termálstrand és Élményfürdő, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Törökszentmiklós, Túrkeve.

Termál- vagy ásványvizű fürdők (6 db):

Jászárokszállás, Jászberény: Városi Termálfürdő és Lehel strandfürdő, Jászboldogháza, Jászszentandrás, Tiszaörs.

Melegített vizű fürdő: Abádszalók

Az Országos egészségturizmus fejlesztési stratégiában szereplő bontás szerint az országos és regionális jelentőségű gyógytényezővel rendelkező települések közé Berekfürdő, Cserkeszőlő, Martfű, Szolnok, Túrkeve, míg a többi érintett település a helyi jelentőségű gyógytényezővel rendelkező települések közé sorolható.

A gyógy- és termálturizmusban érdekelteket fogja össze a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Termálturisztikai Egyesület és Termálklaszter.

1.3.2. Aktív turizmus

Vízi turizmus

A megyét keresztülszelő Magyarország második legnagyobb folyója, a Tisza, amely sokféle sportolási és kikapcsolódási lehetőségekkel várja a turistákat. A vízi turizmus természeti feltételei kedvezőek a megyében.

A Tisza-tó és környéke változatos igényeket képes kiszolgálni: a korlátozottan látogatható vízterek, az ökoturizmus övezete és az aktív turizmus területei vonzó turisztikai termékeket kínálnak.

A megyét gazdagon átszelő folyók, holtágak miatt számos szabadstrand alakult ki. A Tisza partján Abádszalókon, Cibakházán, Nagykörűn, Rákóczifalván, Rákócziújfalun, Szolnokon, Tiszafüreden, Tiszapüspökiben és Tiszasason; a Körös mentén pedig Kunszentmártonnál és Szelevénynél található szabadvízi fürdőhely.

Tiszainokán révállomás, Tiszaroff-Tiszasüly, Nagykörű-Fegyvernek, valamint Nagyrév-Tiszaög között pedig kompátkelőhely működik. A Körös folyó megyénket érintő szakaszánál Mezőtúr-Szarvas között van lehetőség kompátkelésre.

A Tisza, a középmeretű lakóhajó és motorcsónak forgalomra közepesen, emberi erővel hajtott vízijármű forgalomra kiválóan alkalmas (a Tisza felső szakasza az országhatártól Szolnokig jelenleg is vízitúra folyosó). A víziturizmus fejlesztése a Tisza menti más megyék, kistérségek összehangolt fejlesztésével együtt valósulhat meg.

A megyében kevés megfelelő infrastruktúrával rendelkező kikötő található, amely alkalmas az evezős és motoros vízi járművek, valamint a kishajók kikötésére. Ezek közül kiemelendők az abádszalóki és a tiszafüredi kikötők. Kikötők üzemelnek még Martfűn, Rákóczifalván, Szolnokon, Tiszaroffon és Vezsenyen. A közelmúltban elkészültek a tervei a Nagykörű, Tiszaderzs és Tiszaszőlős településeknél létesítendő kikötőknek.

A szolnoki Holt-Tiszán lévő kajak-kenu pálya nemzetközi minősítésű, így mind hazai mind pedig nemzetközi versenyek lebonyolítására is kiválóan alkalmas.

A Tisza folyó megyére eső szakaszánál, a Közép-Tiszai részen évek óta probléma a szervezett sétahajózás megvalósítása, amely jelenleg csak a Tisza-tónál megoldott, Szolnokon csoportok részére, hajóbérlésre van lehetőség.

Kerékpáros turizmus

A kerékpározás nem csak környezetbarát közlekedési mód, hanem turisztikai vonzerő is egyben. A növekvő kereslete alapján alkalmas a rövid turisztikai főszezon meghosszabbítására, illetve a turisták utazási élményeinek gazdagítására a csúcsidekban is. A megyében a kisforgalmú utak, gátak, töltések jó lehetőséget biztosítanak a kerékpáros turisták részére. A kerékpáros infrastruktúra kiépítettsége még nem megfelelő, de évről-évre folyamatosan növekszik a kiépített kerékpárút-hálózat hossza. Több olyan civil szervezet is

működik, amelyek az év különböző időpontjaiban rendszeresen megrendezésre kerülő kerékpártúrákat szervez.

Folyamatosan emelkedik azoknak a száma is, akik belföldről vagy külföldről kerékpárral érkeznek és a kiépített kerékpárút-hálózatról kérnek információt. Megyénk kerékpáros kiadványai nagy segítséget nyújtanak ebben.

A megye területét is érintve a Tisza mentén halad a nemzetközi EuroVelo II. számú kerékpáros útvonal, melynek nyomvonalát táblák is jelzik. Az útvonal fejlesztését vetíti előre, hogy jelenleg is készülnek a Kisköre-Szolnok-Tizsakécske között tervezett kerékpárútvonal tervei.

A megyében mintegy 120 km hosszan 23 települést érint kerékpárút. Ezek főleg a települések legforgalmasabb belterületi szakaszain találhatók, 35,4 km pedig az árvízvédelmi töltéseken haladva elsősorban turisztikai célokat szolgál. A kerékpárturizmus egyik kiemelt térsége a Tisza-tó és környéke, amely a Regionális Operatív Programból nyert támogatást egy teljes, a Tisza tavat körülvevő kerékpárút kiépítésére. A Kisköre-Tiszafüred közötti szakasz megépítése után a Kisköre-Poroszló között szakasz megépítésére került sor.

Horgász-, vadász-, lovas turizmus

A megye tökéletes sík felszíne, pusztái, folyóvölgyei kiválóan alkalmasak az aktív turizmus művelésére. A folyók és a tavak összesen 4.500 hektár vízfelülete ideális lehetőséget kínál a horgászat kedvelői számára az egész megyében. Bár számos halfajta él a megye vizeiben, mégis sok gonddal küszködik a horgászat, a csökkenő halállomány, valamint a kevés megfelelő horgászhely és csónakkikötő mellett gondot okoz a szemetelés, a vadkempingezés és a sokszor kulturálatlan bevetés is.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területére jellemző az apróvadak sokasága és a világ egyik legjobb őzállománya. A megye vadgazdálkodási szempontból a szolnoki és dél-hevesi apróvadas körzethez tartozik, vadászati tájegységei – Jászság, Kunság, Tiszazug - összesen 462.000 hektárt tesznek ki. Problémát jelent a vadászházak állapota és a vadászathoz kapcsolódó szolgáltatások alacsony színvonala.

2006-ban 56 vadászatra jogosult szervezet gazdálkodott a megyében, ebből 46 vadásztársaság, 7 részvénytársaság, 2 földtulajdonosi közösség, egy pedig kft. formájában. A megye vadállománya apróvadas jellegű, legfőbb apróvad a mezei nyúl és a fácán, továbbá igen jelentős állományt képvisel a fogoly, a vízi vad, valamint az őz. Vaddisznó a Tisza és Körös árterületeinél fordul elő. A hagyományos vadászati módok mellett lehetőség nyílik különleges programokon való részvételre (sólyom vadászatra, íjászatra, természetfotózásra) is.

A múlt században háttérbe szorult lótenyésztés és lovaglás néhány éve ismét feléledt, és a lovasklubok egyre több versenyt rendeznek. A lovasturizmus számos formája létezik, úgymint lovas üdülés, túrázás, oktatás, edzőtáborozás, vadászat, fogathajtás stb., melyek közül leginkább a lovastúrázás képvisel önálló vonzerőt, amelyért a turisták nagyobb távolságból is hajlandók egy térséget hosszabb-rövidebb időre felkeresni. A megye területe alkalmas változatos és vonzó lovastúra útvonalak kialakítására. Bár a megyénkben is hagyománya van a lovaglásnak, mégis rendkívül kevés a megfelelő minőségű tanya, lovarda. A Magyar Lovas Turisztikai Szövetség által kidolgozott patkóminősítéssel csupán 5 lovarda rendelkezik (Kenderes, Jászberény, Tiszafüred, Tószeg és Kisújszállás). A minősített lovardák mellett a Karcagi Kunlovarda ilyen irányú tevékenysége érdemel említést.

1.3.3. Ökoturizmus

A megyében a 70-es évek második felében felgyorsult a természeti értékek feltárása és védetté nyilvánítása. Jelenleg közel 24 ezer hektárnyi terület védett természeti értékünk van. Megyénk sajátossága, hogy a szép tájképi értékű és gazdag élővilágú vízfolyás menti területek jelentős értéket képeznek.

Országosan védett természeti értékeik:

Hortobágy és térsége

- Jász-Nagykun-Szolnok megye területének 2,65%-a, azaz 15.700 hektár tartozik a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz. Hortobágy a világörökség részét képező kultúrtáj, a legősibb flóra és fauna bemutatásával hagyományosan vonzó a külföldi turisták számára.
- A Hortobágyi Nemzeti Park déli fogadókapuja Karcag városánál, nyugati fogadókapuja Nagyivánnál található.

Tisza-tó és térsége

- A megye ökoturizmus szempontjából legkiemelkedőbb területe a Tisza-tó. A Tisza-tavi Madárrezervátum a Hortobágyi Nemzeti Park egyik bemutató területe. Magyarország második legnagyobb tava, amelynél a legkülönbözőbb életterek találhatók egymás mellett, és mivel koncentráltan jelentkezik ez az élmény, ezért kerülhet jobb versenyhelyzetbe a többi tóhoz képest. A Tisza-tó fontos szerepet tölt be a madarak vonulásában, több mint 150 madárfaj él a tó környékén. Az elmúlt időszakban korszerű túraközpontok kerültek kialakításra, amelyek a térség természetvilágának zavartalan megismerését teszik lehetővé.

A környezetbarát életmód, a fenntartható fejlődés és a fenntartható turizmus iránti igény hatására a Tisza-tó térségében dolgozó turisztikai szakemberek felismerték, hogy a „Village+” ökoturisztikai védjegy elnyerésével turisztikai és marketing előnyökhöz juthatnak a tóparti települések. A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács koordinálásával, a tavat övező megyék (Jász-Nagykun-Szolnok, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar) együttműködése eredményeként 2006. januárjában a Tisza-tó térsége Európában elsőként vehette át az Európai Régiók Gyűlése által adományozott „Village+” ökoturisztikai védjegyet.

Tiszamente

- A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet, Kiskörétől a Tiszazugig 136 km hosszan a Tisza-folyó szakaszát és a Tisza hullámterét öleli át.
- A Tiszazugi kistérségben található Tiszakürti Arborétum, a megye legnagyobb területű védett parkja. Az 1971-ben természetvédelmi területté nyilvánított arborétum magas színvonalú kertkultúrával kialakított terület. Fő fafajtái: kocsányos tölgy, magyar kőris, mezei juhar.
- A Tiszaigari Arborétumban található a Közép-Tiszavidék egyik legjelentősebb fagyűjteménye 19 hektáros területen. Az arborétumban 373-féle fa és cserje él, mint például mamutfenyő, kaukázusi jegenyefenyő, mocsárciprus, a vidéken őshonos kocsányos tölgy és tulipánfa.

Érinti a megyét a Körös-Maros Nemzeti Park is. A Dévaványai-Ecsegi puszták a Körös-Maros Nemzeti Park legnagyobb területi egysége. A védett terület 13.085 hektár nagyságú, ebből fokozottan védett 2.659 hektár. Két, eredetét és élőhelyeit tekintve elkülönülő részre

tagolható. Az egyik a Hortobágy-Berettyó ártere, a másik az Ecsegfalva-Dévaványa térségében megmaradt szikes puszták mozaikja.

A Körösökön a szabályozás után a vizes életterek jó része megszűnt vagy beszűkült. A Körösök ártere ennek ellenére ma is fontos szerepet tölt be a régi vízi világ jellemző fajainak fennmaradásában. A Hármás-Körös Csárdaszállás és Szelevény közötti szakasza előbb az érintett megyék által került természetvédelmi oltalom alá, majd 1997 óta a nemzeti park részét képezi. Az ártér ma is sok ritka és értékes növénynek és állatfajnak ad otthont.

Fontosabb helyi jelentőségű védett értékeik:

- A Jászságban található Hajta-mocsár és környéke az egyetlen olyan reliktum, amely a hajdani mocsárvilág emlékét őrzi. A Pusztamizesei Természetvédelmi területen (Jásztelek) 300-400 éves tölgyek, védett, ritka növények és gazdag szarvasbogár populáció él.
- A megye déli részén található a Körös-völgyi Természetvédelmi Terület, amely a legnagyobb védett területünk (kb. 80 km hosszú, átnyúlik Békés megyébe is).
- Kiemelkedő értékek még az Újszászi Park, mely a hajdani Orczy-kastély kertje 23,4 hektár területével a legjelentősebb kastélyparkunk.

1.3.4. Rendezvényturizmus

A megye kulturális értékei, hagyományőrző rendezvényei, a tudományos és kereskedelmi témájú konferenciák és kiállítások aktív kapcsolódást kínálnak a látogatók számára. A megye sok rendezvénnyel büszkélkedhet, melyek közül a legtöbb látogatót a következők vonzzák:

Tiszafüredi Randevő (100.000 fő), Abádszalóki Nyár, Szolnoki Gulyásfesztivál (70.000 fő), ARTÚR Fesztivál – Mezőtúri Művészeti Napok (25-30 ezer fő), Kunmadarasi gyorsulási versenyek (25-30 ezer fő), Túri Vásár (25.000 fő), Jászberényi Nyár (13.000 fő), Karcagi Birkafőző Verseny (12.000 fő), Kevi Juhászfesztivál (10.000 fő), Nagykunsági Kulturális Napok (6-7 ezer fő), Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turisztikai Napokon és Utazási Kiállítás (6.000 fő), nagykőrúti Cseresznye Fesztivál, rákócizfalvai Hagyományfesztivál – Aratófalatok Ünnepe (6.000 fő), Szolnoki Zenei Fesztivál (4.700 fő).

1.3.5. Falusi turizmus

A falusi turizmus – a városokon és a kiemelt üdülőkörzeteken kívüli területeken, a magánszállásokon lebonyolódó vendégforgalom – egyre határozottabban van jelen a megyében. Jelenleg összesen 4.600 személy egyidejű elhelyezésére van lehetőség a magán szálláshelyeken.

Ha nincs különleges vonzerő (pl. termálvíz), a falusi turizmus fejlesztése a falvak számára az egyetlen lehetőséget jelenti a turizmusba való bekapcsolódásra és ezáltal a máshol megtermelt jövedelmeknek a térségbe való vonzására.

Egyre élénkebb az érdeklődés a nagyobb városokban élő emberek és külföldiek részéről a falusi turizmus iránt. A vendégházak sok esetben többlétszolgáltatásokat is kínálnak (pl. gasztronómiai bemutatók, helytörténeti kiállítások, népi hagyományok felelevenítése). A megyében több mint 100 vendégház működik, amelyből 76 minősített falusi szálláshely. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Falusi Turizmus Közhasznú Egyesület 2007. évi nyilvántartása szerint 23 db négy napraforgós, 37 db három napraforgós, 14 db kettő napraforgós és 2 db egy napraforgós vendégház várja a vendégeket. A vendégfogadók számát tekintve a megye kiemelkedő jelentőségű térsége a Tiszafüredi kistérség. Legtöbb falusi

szállásférőhellyel a Tiszafüredi, a Kunszentmártoni kistérség és Berekfürdő rendelkezik, míg 2006-ban a legtöbb vendéget Cserkeszőlő, Berekfürdő és Abádszalók fogadta.

1.3.6. Kulturális- és örökségturizmus

A megye múzeumi és gyűjteményei állandó és időszakos kiállításai évről-évre jelentős számú látogatót vonzanak. A Megyei Verseghy Ferenc Könyvtár 50 éve szolgálja a megyei és szolnoki lakosságot, a Megyei Múzeumok Igazgatósága 8 tagmúzeum munkáját hangolja össze. A megyében számos olyan kiállítás található, melyek az országban egyedülállóak és kiemelkedők: a Damjanich János Múzeum, a Magyar Repüléstörténeti Múzeum és Szakkiállítás Szolnokon, a Macimúzeum Rákóczi falván, a Túri Fazekas Múzeum Mezőtúron, a Jász Múzeum Jászberényben, a Tiszazugi Földrajzi Múzeum Tiszaföldváron, az Első Magyar Triflász Emléktár Jászszentadráson, a Cseresznyefa fajtagyűjtemény Nagykörűben, a Népviseletbe öltöztetett babák múzeuma Abádszalókon, a Szalmagaléria Törökszentmiklóson, XVIII. században épült, földbeásott temetőcsősz ház, Orvostörténeti és Patika-kiállítás, Nagykunság természeti értékei c. kiállítás, Kézművesek Háza és Kun Emlékhely Karcagon. Jelentős kulturális értéket képvisel a Megyei Levéltár nyilvános közgyűjteménye, a Megyei Művészeti Közalapítvány pedig a kultúra és művészetek támogatója. A Szolnoki Szigligeti Színház színvonalas előadásai és a Szolnoki Művésztelep tevékenysége az egész régióra kihat.

A turisztikai kínálat színesítéséhez nagymértékben hozzájárul a kulturális rendezvények szervezése. A térség gazdag kulturális öröksége lehetőséget nyújt a szezon meghosszabbítására is alkalmas, önálló vonzerőt jelentő programok megrendezésére.

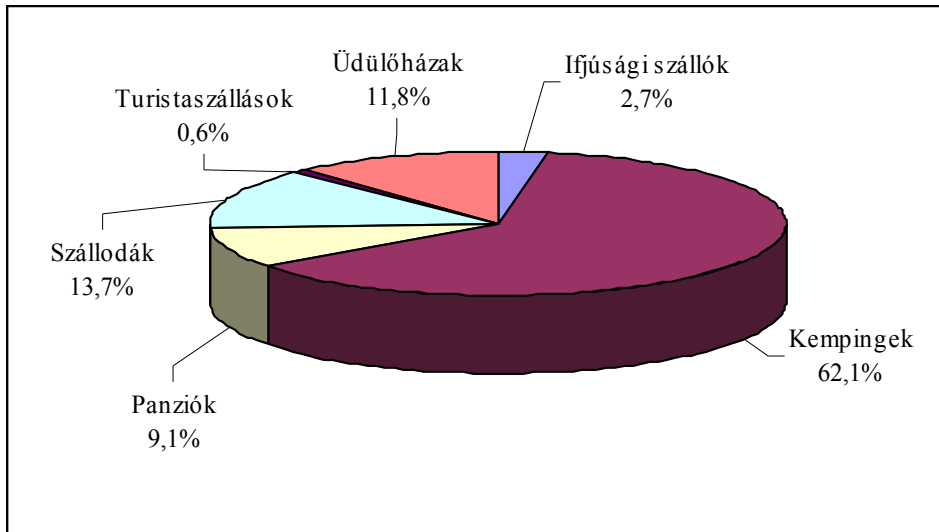
A települések számos régészeti emlékekkel, műemlék és műemlék jellegű épülettel rendelkeznek. A települési hagyományok és kulturális örökség a kistépülések vonzerejét növeli. Jelentős turisztikai vonzerőt képviselnek a települések kórusai és néptánc csoportjai, színvonalas előadásaik az országhatárokon túl is ismertek. Több településen hagyományörző idegenforgalmi rendezvényeket szerveznek. Az évente megrendezésre kerülő kiállítások és vásárok, kulturális programok, konferenciák növelik a megye országos és nemzetközi hírnevét.

1.4. A megye idegenforgalmának alakulása

2007-ben a megye 27 településén 12.731 kereskedelmi szálláshely működött, 2006-ban a magán szállásférőhelyek száma elérte a 4.627-et. A kereskedelmi szállásférőhelyek száma 2002-2005 között közel 12%-os csökkenést mutatott, majd 2006-ban megközelítette a 11.500-at, majd 2007. júniusi adatok szerint elérte a 12.700-at, ami 2002-höz 1,5%-os, 2005-höz képest viszont 15%-os növekedést jelent.

Hasonló tendencia figyelhető meg a magán szállásférőhelyek számának alakulásában is. A magán szállásférőhelyek száma 2002-2004 között 31%-os növekedést mutatott, majd 2005-re jelentősen visszaesett, míg 2006-ban már jelentős, az előző évhez képest 11%-os növekedést regisztráltak. A falusi szállásférőhelyek alakulása hasonló ívet írt le, szállásférőhelyek száma 2006-ban 1.968 volt, 25%-kal több mint egy évvel korábban, ugyanakkor 54%-kal kevesebb, mint a 2004-es esztendőben.

Kereskedelmi szállásférőhelyek szállástípusonkénti megoszlása, 2006

A megye idegenforgalmi szempontból frekvenciáltabb helyszínei a megyeszékhely, a Tisza-tó parti települések, a vízpartok, a termál- és gyógyfürdők, hiszen a vendéglátók és szállásférőhelyek többsége ezeken a területeken koncentrálódik.

A megyébe érkező vendégeket 2006-ban összesen 24 szálloda, 27 panzió, 33 üdülőház, 2 turistaszállás, 5 ifjúsági szállás és 18 kemping várja. A szállodák közül 4 db egyszobos, 5 db kétszobos, 12 db háromszobos, míg 3 db négyzobos minősítéssel rendelkezett, melyek közül legjobb férőhely-kihasználtságúnak az egy és kétszobos szállodák bizonyultak.

A megyében lévő szálláshelyek döntő többsége (62%-a) termálfürdők szomszédságában lévő kempingekben található. Sajnos, továbbra is igen kevés a jóval magasabb színvonalú szállodai férőhely (az összes 13,7%-a), ezt mutatja a regionális eloszlásuk is: a régió szállodai férőhelyeinek mindössze 17%-a, míg kemping férőhelyeinek közel fele (48%-a) található a megyében.

Ha kereskedelmi szállásférőhelyek kistérségi megoszlását vizsgáljuk, megállapítható, hogy a térségi eloszlás követi a turisztikai szempontból frekvenciált területek elhelyezkedését. 2006-ban a férőhelyek közel egyharmada (32%) a Tiszafüredi kistérségben koncentrálódott. Igen jelentős kapacitással rendelkezik a Karcagi kistérség (Berekfürdő) is (14%). Érdekes módon a Mezőtúri kistérség férőhelykínálata (12%) nagyobb a Szolnoki térségnél (11%), ami elsősorban a szállodán kívüli szálláskínálat növekedéséből adódik.

Szálláshelyek Jász-Nagykun-Szolnok megyében

Kistérségek	Kereskedelmi szálláshelyek 2007. június			Magánszálláshelyek 2006. július 31.		
	Működő kereskedelmi szálláshely egység (db)	Kiadható férőhely (db)	Kiadható szoba (db)	Vendéglátók száma (fő)	Kiadható férőhely (db)	Kiadható szoba (db)
Szolnoki	20	1468	346	50	278	111
Tiszafüredi	31	4068	398	376	2889	1115
Törökszentmiklósi	6	1242	91	6	47	21
Jászberényi	12	1395	123	24	158	62

Karcagi	20	1761	299	110	644	281
Kunszentmártoni	11	1311	169	82	488	204
Mezőtúri	8	1486	230	14	123	44
Jász-Nagykun-Szolnok megye	108	12731	1656	662	4627	1838

A Tisza-tó környéke a megye egyik legfrekvenciáltabb turisztikai centruma, a tó környéki négy megye egészének fogadóképességéből 12%-kal részesedik. Kiemelendő azonban, hogy ott található a megye kereskedelmi szálláshelyeinek 32%-a, a magán szálláshelyeinek 63%-a, vagyis a megye szálláskapacitásának 41%-a, ami a tó környéki összkapacitás $\frac{3}{4}$ -ét jelenti.

A megye turizmusa az 1990-es években fokozatosan csökkenő forgalmi adatokkal volt jellemezhető. A mélypont 1996-ban volt, majd a vendégforgalom növekedést mutatott, egészen 2002-ig, amikortól kezdve újabb visszaesést regisztráltak. 2002-2005 között a kereskedelmi szálláshelyeken mind a vendégek száma, mind pedig az eltöltött vendégéjszakák száma emelkedett, előbbi 18,6%, utóbbi 6%-kal. A 2006. évtől megfigyelhető kis mértékű visszaesés mind a vendégforgalomban, mind pedig a vendégéjszakák számában megmutatkozott: 2006-ra a vendégek száma az előző évhez képest 2,7%-kal, a vendégéjszakák száma pedig 2,1%-kal csökkent.

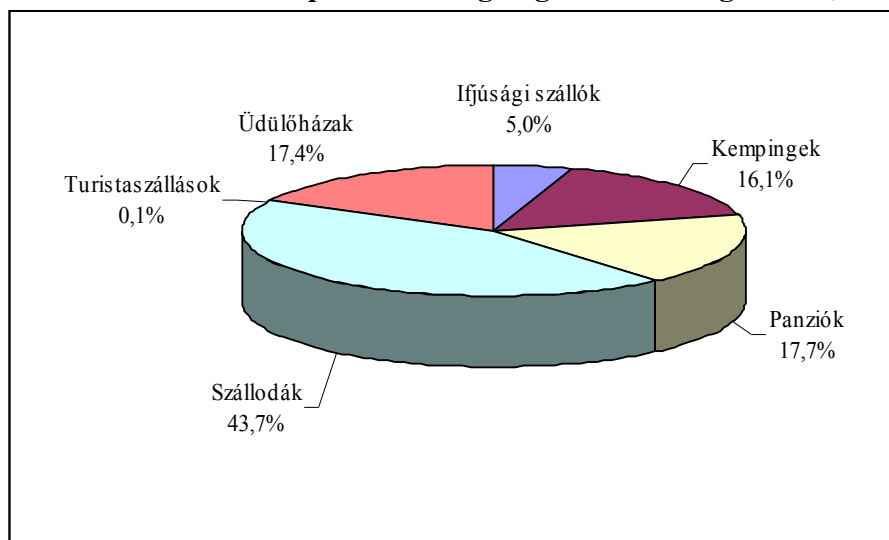
A külföldi vendégforgalmat vizsgálva megállapítható, hogy míg 2002-2005 között a külföldi vendégek száma 8%-kal emelkedett, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma közel 12%-kal csökkent, vagyis jelentősen visszaesett a külföldiek átlagos tartózkodási ideje (5,5 éjszakáról 4,5 éjszakára). 2006-ban mind vendégek száma mind pedig a vendégéjszakák száma további csökkenést mutatott.

A kereskedelmi szálláshelyeknél tapasztalható visszaesés a falusi szállásadásnál is megfigyelhető: a falusi férőhelyek száma 2002-2006 között 36%-kal, a vendégek száma 27%-kal, a vendégéjszakák száma pedig több mint 9%-kal esett vissza. Mindezek ellenére a megye – a régió többi megyéihez képest – továbbra is jobb feltételeket kínál a falusi turizmus szerelmeseinek, hiszen itt található a régiós férőhelyek 57,5%-a.

Szálláshely-típusonként nézve a megye idegenforgalmi keresletét, az összes ide látogató több mint negyzedének szállást biztosító szállodákban a tavalyihoz képest kissé – 1%-kal – emelkedett a vendégek száma. Habár a növekedés üteme egyre kisebb, 2002-höz képest így is több mint 50%-os emelkedést regisztráltak. Jelentős visszaesés a kempingek és a panziók forgalmában mutatkozott meg: a kempingek forgalma 24%-kal, a panzióké 15%-kal csökkent 2005-höz képest, de az utóbbiak forgalma így is meghaladta a 2002-es szintet. Amíg a szállodákban a vendégek – külföldiek, belföldiek egyaránt – általában 2 éjszakát töltöttek el, addig a csökkenő forgalom ellenére a panziókban és a kempingekben regisztrált átlagosan eltöltött éjszakák száma még mindig jóval meghaladja a szállodák értékét. Szinte valamennyi szállástípus esetén a külföldi turisták maradtak hosszabb időre, a legszembetűnőbb különbség a kempingek esetén figyelhető meg, a külföldiek átlagosan 9,1, míg a belföldi vendégek 5,1 éjszakát töltöttek el.

A vendégek statisztikailag mért átlagos tartózkodási ideje a kereskedelmi szálláshelyeken 2002-2006 között 3 éjszaka körül alakult, a vendégek 19,3%-a külföldről érkezett a megyébe, az átlagnál több vendégéjszakát eltöltve (4,5 éjszaka).

Kereskedelmi szállástípusok vendégforgalmának megoszlása, 2006

A kereskedelmi szállástípusok vendégforgalmának több mint 40%-a (43,7%) 2006-ban a szállodákra koncentrálódott, míg hasonló arányban (16-17%) fogadtak vendégeket a panziók és a kempingek, a turistaszállások súlya e mutató tekintetében elenyészőnek tekinthető.

A megyét felkeresők a kereskedelmi szálláshelyeket tavaly 403 ezer vendégéjszakára vették igénybe. Az átlagos tartózkodási idő (3 éjszaka) hasonlóan alakult az előző évihez képest. A vendégéjszakák 29%-át külföldiek töltötték el.

A vendégéjszakák megoszlása a vendégforgalomhoz hasonló képet mutat, ugyanakkor lényeges különbség a kempingek súlyának növekedése és a szállodák szerepének csökkenése. Ennek fő oka a kempingekben eltöltött éjszakák nagyobb számából fakad, míg a szállodákat a vendégek rövidebb, általában 2 napra keresik fel.

A kereskedelmi szállásférőhelyek fontosabb adatai

megnevezés	2002	2003	2004	2005	2006	2002 %-ában
Szobák száma, db	1761	1949	1724	1811	n.a	n.a
Férőhelyek száma, fő	12504	12834	11252	11019	11461	91,7
Vendégek száma, fő	116189	139108	138005	137869	134119	115,4
ebből külföldiek, fő	26012	27033	28726	28083	25975	99,9
Vendégéjszakák száma, éjszaka	388944	437258	434757	412300	403772	103,8
ebből külföldiek	143551	142299	138635	126234	117403	81,8
Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	3,3	3,1	3,2	3,0	3,0	90,9
ebből külföldiek	5,5	5,3	4,8	4,5	4,5	81,8

A turisták fogadását a kereskedelmi és falusi szálláshelyeken kívül a fizetővendéglátás is szolgálja. A 2006. évi adatok szerint a megyében a 399 fizetővendéglátással foglalkozónál 3.050 férőhely állt rendelkezésre, ami 17,6%-kal több az előző évinél és több mint 3-szorosa a 2002. évinek. A megye országos viszonyításban olcsó szálláshelyeket kínál a vendégeknek. A szállásdíj bevételek évek óta tartó emelkedése mellett az egy vendégéjszakára jutó szállásdíj az országos átlag mindössze ¼-e. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a kereskedelmi

szálláshelyek bevétele 2005. évben összesen 1.123 millió forint volt, ami 35%-kal haladja meg a 2002-ben realizált bevételeket. A szállásdíj bevételek 57%-a szállodákból származott, míg 2002-ben ez az arány csak 50% volt.

A magán szállásférőhelyek fontosabb adatai

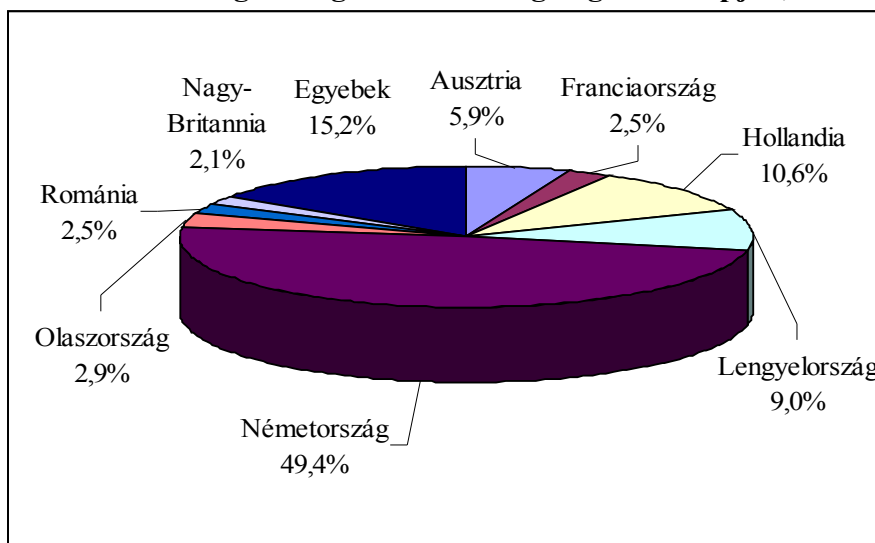
megnevezés	2002	2003	2004	2005	2006	2002 %-ában
Szobák száma, db	1677	1949	2120	1668	n.a.	n.a.
Férőhelyek száma, fő	4022	4747	5283	4167	4627	115,0
Vendégek száma, fő	17810	21605	21418	17889	18876	106,0
ebből külföldiek, fő	1865	1834	2025	3827	1243	66,6
Vendégéjszakák száma, éjszaka	75542	85871	81704	72521	74316	98,4
ebből külföldiek	6469	8708	9710	16705	7378	114,1
Átlagos tartózkodási idő, éjszaka	4,2	4,0	3,8	4,1	3,9	93,7
ebből külföldiek	3,5	4,7	4,8	4,4	5,9	169,6

Az éves szállásdíj bevétel növekedése szinte valamennyi szállástípusnál megfigyelhető, kivéve a kempingeket, ahol bevétel a vizsgált időszakban stagnálást mutatott. Legjelentősebb visszaesés a turistaszállások, valamint ifjúsági szállások esetén figyelhető meg, ahol a csökkenő kereslet miatt a bevételek 4 év alatt mintegy 50-60%-kal csökkentek.

2006-ban az egy évvel korábbihoz viszonyítva a megyében a kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtsága egytizedével romlott, összességében 16%-os érték volt kimutatható. Az átlagosnál magasabb (31%-os) kihasználtság a szállodák férőhelyeit jellemezte.

A vendégek motivációja alapján vizsgálva a vendégforgalom összetételét megállapítható, hogy 2006-ban az ideutazók közel 2/3-a a szabadidő eltöltése céljából kereste fel a térségünket – ezen belül több mint egynegyedük egészségturizmus keretében üdült –, a vendégek egynegyede hivatalos, üzleti utazásra érkezett, és minden tizedik vendég valamilyen kongresszuson, konferencián vett részt.

Külföldi vendégek megoszlása vendégforgalom alapján, 2005

2005-ben a külföldről érkezők közel 83%-a az Európai Unió országaiból jött. A küldő országok sorát Németország vezeti (a külföldi vendégek 1/3-a érkezett innen) emellett Hollandiából (9%), Lengyelországból (8%), Ausztriából (7%), Olaszországból és Romániából érkezett jelentősebb számú külföldi vendég.

Leghosszabb időt – általában 5-7 éjszakát – a német, lengyel és holland turisták töltötték el a megyében, a többi nemzet képviselői átlagosan 2-5 éjszakára vették igénybe a megyei szálláshelyeket. Az ide látogató külföldi vendégek több mint 83%-a érkezett az Európai Unió országaiból.

A kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi vendégek forgalma 10%-kal volt kevesebb a 2002-ben mért adathoz képest, a belföldieké viszont kisebb mértékben (4%-kal) növekedett ez időszak alatt, így összességében a vendégszám stagnálást mutatott. Hajdú-Bihar megyében 27%-kal, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig 6%-kal növekedett az összes vendégszám a vizsgált időszakban.

A turisták 2006-ban kereskedelmi és magánférőhelyeken összességében 478.088 vendégéjszakát töltöttek a megyében, ebből 26% a külföldi turisták részesedése. A megyébe irányuló turizmusra továbbra is jellemző a májustól októberig tartó rövid szezon és a tranzitforgalom túlsúlya.

Összefoglalva az elmúlt 5 év adatait megállapítható, hogy a turizmus vendégforgalmát és fogadási feltételeinek alakulását nagymértékben befolyásolja az általános gazdasági helyzet, a jövedelmi viszonyok megváltozása, az utazási szokások, preferenciák módosulása. A megye idegenforgalma viszonylag kiegyensúlyozott képet mutatott a vizsgált időszakban.

1.5. A megyei településeinek turisztikai értékelése

A megye turizmusának általános értékelése után érdemes áttekinteni a turisztikai szempontból meghatározó településeket, amelyek az eddigi turisztikai fejlesztésekből, külső-belső adottságuk és meglévő lehetőségük kihasználásával a legtöbbet prosperáltak, továbbá azokat, amelyek nem tudtak élni meglévő lehetőségeikkel, illetve vonzerő hiányában turisztikai fejlesztések nem vagy kevésbé valósultak meg.

A településeket a 2005-2006 évek vendégforgalmának átlaga és meglévő idegenforgalmi vonzerejük milyensége és erőssége alapján az alábbi kategóriákba sorolhatjuk:

- Jelentős a turizmus:
 - Abádszalók, Szolnok, Tiszafüred (összetett vonzerő, magas vendégforgalommal)
 - Berekfürdő, Cserkeszőlő (szűkebb vonzerő, magas vendégforgalommal)
- A turizmus fejlesztésének alapjai adottak:
 - Jászberény, Karcag, Mezőtúr, Túrkeve (összetett vonzerő)
 - Jászapáti, Jászszentandrás, Szajol (vendégforgalom)
- A turizmus fejlesztése lehetséges:
 - Jászárokszállás, Kisújszállás, Nagykörű, Rákóczi falva, Tiszavárkony, Törökszentmiklós,

- Jásztelek, Kétpó, Kunhegyes, Kunszentmárton, Martfű, Tiszaföldvár, Tiszakürt, Tiszaörs, Tiszaroff, Zagyvarékas,

1.6. A 2004-2006 közötti időszakban megvalósított turisztikai fejlesztések

A 2004-2006 közötti Nemzeti Fejlesztési Terv Regionális Operatív Programja keretében 10 turisztikai célú pályázat került támogatásra Jász-Nagykun-Szolnok megyében mintegy 1,24 milliárd Ft értékben.

A ROP-ból az alábbi szálláshely fejlesztések valósulnak meg:

A Tisza-tó térségében, Tiszafüreden kerül megvalósításra a Nádas Panzió és Pihenőpark szálláskapacitásának bővítése és minőségi színvonalának fejlesztése, valamint a 3 csillagos Termál Hotel Tisza Balneum Konferencia- és Wellnesscentrum kialakítása tovább bővítve a térség minőségi szállásférőhely kínálatát. Abádszalókon a Tisza Hercegnője Yachtszálló szálláshelyeinek és minőségének fejlesztésére, konferenciaterem létesítésére és szolgáltatások bővítésére kerülhet sor. Martfűn a térségi fogadóképességet növelő szállodát építenek fel, míg a Szajolban tervezett Alcsi-Holt-Tisza Szabadidő Központban lévő szálláskapacitás bővítés a térség fogadóképességének jelentős növekedését eredményezheti. A Cserkeszőlőben tervezett Aqua falu megépítése növeli a szálláshely-kapacitást.

A turisztikai vonzerők fejlesztésére az alábbi pályázatok szolgálnak:

Térségi összefogás eredményeképpen valósulhat meg a Tisza-tó menti kerékpárút, egy egységes Tisza-menti kerékpárút-hálózat szerves részét képezve. A megyeszékhelyen az elnyert támogatásból a Szolnoki Parkerdő ökoturisztikai fejlesztése keretében egyedi tájértékek turisztikai célú bemutatására alkalmas többfunkciós bemutató terek, valamint természeti és tájvédelmi tematikájú szolgáltató létesítmények kerülnek kialakításra. A Tiszazug vonzerejének növelését szolgálja a Tiszakürti Arborétum fejlesztése.

A Regionális Operatív Program mellett az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program keretében is lehetett olyan támogatási forráshoz jutni, amelyek a megye turisztikai fejlesztéseinek megvalósítását szolgálták. Az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program mintegy 14 pályázata közvetlen illetve közvetett turisztikai célokat szolgált: falusi szálláshelyek kialakítására, bővítésére és komfortfokozatuk fejlesztésére 7 pályázat 48,3 millió Ft, templomfelújításra 4 pályázat 66,3 millió Ft, településkép fejlesztésére 1 pályázat 9,5 millió Ft, míg hagyományőrzés- és fejlesztésre szintén egy pályázat 15 millió Ft támogatásban részesült.

Az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács 2005-ben a Terület- és Régiófejlesztési Célelőirányzat (TRFC) keretében 29 pályázatot mintegy 300 millió Ft, 2006-ban pedig 17 pályázatot 43 millió Ft támogatásban részesített. A támogatások elsősorban turisztikai célú rendezvények és strandfürdők infrastruktúrája fejlesztésének támogatását célozták meg.

A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanáccsal, az Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanáccsal és a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanáccsal együtt a TRFC 2005. évi pályázati rendszerében 33 turisztikai jellegű pályázatnak 105 millió Ft támogatást, 2006-ban 14 pályázatnak 30 millió Ft támogatást ítélt meg. A támogatásokat elsősorban turisztikai rendezvények szervezésére és kiadványok készítésére fordították.

Jász-Nagykun-Szolnok megyéből az AVOP LEADER+ pályázatán 3 megyei akciócsoport nyert támogatást („JÁSZ-SAROKPONT” Összefogás a Térség Jövőjéért, Közép-Tiszai Turizmusfejlesztési Akciócsoport, Tíz Kun Település). A 3 akciócsoport mellett eredményesen szerepelt a pályázaton további 6 Jász-Nagykun-Szolnok megyei települést is érintő (Abádszalók, Kunhegyes, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszaroff, Tizzasüly), de Heves-megyei gesztorságú Tisza-tavi Programrégió Akciócsoport LEADER+ pályázata. A tervezett LEADER+ fejlesztések összértéke mintegy 530 millió Ft, melyből a támogatás 390 millió Ft. Ezen fejlesztések a hagyományok ápolására építve, a természeti és kulturális értékekre alapozott turizmusfejlesztés mellett a természeti környezet védelmét, a környezet- és egészségtudatos magatartásforma elterjesztését, a térségi szereplők egymás közötti kapcsolatának fejlesztését, valamint a helyi termékek versenyképességének javítását szolgálták.

1.7. A turizmus szervezeti rendszere a megyében

➤ Regionális szervezetek:

Jász-Nagykun-Szolnok megye két turisztikai régióhoz tartozik. Mindkét régió központja a megyénkben található, az Észak-alföldi régió Szolnokon, a Tisza-tavi régió Tiszafüreden van a székhelye. A regionális idegenforgalmi bizottságok tanácsadó szervezetként, az országos idegenforgalmi politika célkitűzéseire igazodva segítik elő az állami feladatok megvalósítását és az önkormányzatok idegenforgalmi feladatainak ellátását. A Magyar Turizmus Zrt. Észak-alföldi Regionális Marketing Igazgatóság és a Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda fő feladata a régiók identitásnövelése és ismertté tétele, a régiós szolgáltatók minőségi turisztikai termékek kialakítására és szinten tartására való ösztönzése. A belföldi keresletélénkítés érdekében elsődleges feladatuk a szolgáltatók versenysemleges piacra juttatása és piacon tartása.

➤ Megyei önkormányzat

A megyei önkormányzatok részére az önkormányzati törvény kötelező feladatként jelöli meg az idegenforgalom fejlesztését, melynek kiemelt része a turisztikai értékek feltárása, bemutatása, valamint az idegenforgalomban résztvevők koordinálása. Ezeket a feladatokat látja el a Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, mely versenysemleges képviseli a megyében működő turisztikai vállalkozásokat; szervezi és koordinálja a megye idegenforgalmát; tájékoztatja a megyei érintetteket az aktualitásokról, változó jogszabályokról és pályázati lehetőségekről; tanácsadással segíti a vállalkozókat; kiadványokat jelentet meg, azokat terjeszti; kiállításokon, vásárokon prezentálja a megyei kínálatot és médiakapcsolatai révén folyamatosan tájékoztat a turisztikai lehetőségekről. A megyei önkormányzatnál a Gazdasági Bizottság felügyeli a turisztikai feladatokat, míg a szakmai feladatokat a Megyei Önkormányzati Hivatal Térségfejlesztési és Külügyi Irodája koordinálja.

➤ Települési önkormányzatok

A települési önkormányzatok szorosan együttműködve a partnerszervezetekkel kiemelt szerepet játszanak a települések vonzerejének növelésében, színes programkínálat megvalósításával, vonzó rendezvények szervezésével aktív szereplői a turisztikai piacnak. Problémát jelent, hogy a települési önkormányzatok túlnyomó többsége nem foglalkoztat főállású turisztikai szakembert.

➤ Civil szervezetek

2002. május 13-án alakult meg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Termál Klaszter azzal a céllal, hogy a megyében megvalósuljon a termálvízre épülő gyógy- és termálturizmus összehangolt fejlesztése, az egyéb turisztikai lehetőségekhez való kapcsolódás, továbbá a meglévő szolgáltatások kibővítésével komplex turisztikai termékek előállítására.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Falusi Turizmus Közhasznú Egyesület összefogja a megyében működő kisebb egyesületeket és vendégházakat, kapcsolatot tart az országos és régiós szakmai szervezetekkel, valamint ellátja a vendégházak minősítését.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Termál- és Gyógyturizmus Egyesület 1996. óta segíti a jelenleg 54 tagból álló tagságot, amely önkormányzatokból, fürdőüzemeltetőkből, magánszemélyekből, idegenforgalmi és vendéglátó vállalkozásokból áll.

➤ **Kistérségi, helyi szervezetek**

A megyében 7 kistérséget különítünk el, melyek mindegyike rendelkezik saját kistérségi munkaszervezettel. A kistérségi többcélú társulások – kistérségenként eltérő módon – részt vesznek az adott térségi turisztikai fejlesztések koordinálásában, kistérségi turisztikai koncepciók és programok összeállításában, kiállításokon, vásárokon való együttes kistérségi arculat kialakításában, megjelenítésben. Az önkormányzatok, társulások eltérő kapcsolatot tartanak fenn a helyi tourinform irodákkal. A tourinform irodák az önkormányzati szervezetekkel a leghatékonyabb és sokoldalúbb együttműködést a jászberényi és a mezőtúri kistérségben alakították ki.

A megyében működő további jelentős kistérségi és helyi, a turizmusban közvetlenül, vagy közvetve érintett turisztikai szervezetek: Jászkapu Turisztikai Egyesület, Jászsági Falusi Turizmusért Egyesület, Tiszazugi Turizmus Szövetség, „Village+” a Tisza-tó Térségének Fenntartható Fejlődéséért Közhasznú Egyesület, Tisza-tavi Turizmusfejlesztő Egyesület, Abádszalók Idegenforgalmáért és Falusi Turizmusáért Egyesület, Jászsági Vendéglátók Egyesülete, Kunhegyesi Falusi Turizmusért Egyesület, Martfűi Városi Sportegyesület Természetbarát Szakosztály, Benkő Gyula Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpont Egyesület, Magyar Gulyás Gasztroturisztikai Egyesület, Szolnoki Közalkalmazott Természetbarátok Turista Egyesülete, Gördögök Kerékpáros és Szabadidő Sportegyesület, Közép-Tisza-Vidéki Horgász Egyesületek Szövetsége és Nimfea Természetvédelmi Egyesület.

➤ **Tourinform irodák**

A megyében 2007. évben összesen 10 tourinform irodát működtetnek az önkormányzatok, vagy azok intézményei a Magyar Turizmus Zrt.-vel megkötött névhasználati szerződés alapján. A megyében lévő tourinform irodák között vannak szezonális információs irodák, információs irodák és ügyfélforgalmat is ellátó megyei iroda. A megyei tourinform irodát a Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat működteti. A tourinform-hálózat turisztikai szolgáltatást nyújtó, non-profit térségi képviselőt ellátó, a turisztikai vállalkozók számára versenysemleges feltételeket biztosító szervezett rendszer. A tourinform név és logo használatának jogosultsága egyfajta védjegy a minőségi szakmai munkavégzésre vonatkozóan a hazai és nemzetközi gyakorlatban egyaránt. A tourinform irodák ellátják a szerződésben rögzített működési területükhöz kapcsolódó települések átfogó turisztikai ajánlatának non-profit képviselőt és turisztikai marketing feladatait. E tevékenység hatékonyabb elvégzésében nyújt segítséget a Magyar Turizmus Zrt. központilag, illetve a regionális marketing igazgatóságain és külképviseletein keresztül.

1.8. Turisztikai marketing szerepe

A megyének kiváló adottságai vannak a termál- és gyógyturizmus, a falusi turizmus, a vízi-, az öko- és a kerékpárturizmus, valamint kulturális turizmus fejlesztésére.

Jász-Nagykun-Szolnok megye kiemelt turisztikai termékei:

- Egészségturizmus (gyógy és wellness)
- Aktív turizmus (vízparti üdülések, vízisportok, horgász és kerékpáros turizmus, lovaglás, vadászat)
- Ökoturizmus
- Falusi turizmus
- Rendezvényturizmus
- Kulturális és örökség turizmus (kulturális rendezvények)

A Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat elsődleges feladata a megye idegenforgalmi marketing tevékenységének végzése, melynek központjában a megyei turisztikai termékek ismertségének és imázsának fejlesztése, valamint a termékek külföldi és belföldi piacra való jutásának segítése áll. Az intézmény minden évben elkészíti marketing tervét, amelyben közvetlen célok elérését tűzi ki. Az egyik legfontosabb cél, hogy komplex termékfejlesztés valósuljon meg a megyében, az egyedi vonzerőkből új turisztikai termékek jöjjenek létre, valamint a megye belföldi és nemzetközi imázsának fenntartása és erősítése, illetve ismertségének növelése.

Ennek főbb eszközei:

- Új megyei kiadványok készítése és utánnnyomása, valamint a hagyományos, minden évben megjelenő kiadványok elkészítése (Jászkun Világ megyei programfüzet, Szálláshely katalógus)
- Utazási szakvásárok, nagyobb látogatottságú expókon való megjelenés; az intézmény a leglátogatottabb belföldi vásárokon (Pécs, Miskolc, Veszprém) jelenik meg minden évben. A külföldi piacokat tekintve Németország és Ausztria szerepel fő küldő területként
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turisztikai Napok és Utazási Kiállítás megrendezése
- Utazás Kiállítás, Budapest: a megye 2006-tól önálló standon jelenik meg
- A megyei turisztikai honlap folyamatos fejlesztése, bővítése, aktualizálása (www.tiszainform.com)

Az intézmény a marketing tervét a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat költségvetési előirányzataiból, pályázati pénzből és saját bevételből valósítja meg.

1.9. A kistérségek turisztikai bemutatása

A megye területét turisztikai szempontból a földrajzi-gazdasági kistérségekhez közel azonos terület egységekre tagolhatjuk. Öt jellegzetes turisztikai tájegységet különböztethetünk meg a megyében: Jászság, Nagykunság, Tisza-tó térsége, Szolnok és térsége illetve a Tiszazug. Mivel a megyében 7 statisztikai kistérség található - amelyek a tervezés alapegységei is -, másrészt az elérhető információk és adatok nagyobb hányada ilyen tagolásban állt rendelkezésre, célszerűbb a kistérségek turisztikai értékeit ezen szempontok alapján bemutatni.

A **Jászberényi kistérség** a megye északnyugati részén található közös történelmi múlttal és kultúrával rendelkező 18 települést fogja össze. Budapest közelsége, a Mátra-hegység jó elérhetősége egyre inkább felértékeli a Jászságot turisztikai szempontból. A Zagyva és a Tarna

folyó völgye, a ligeterdők, a holtágak, a természetvédelmi területek kiválóan alkalmasak gyalogos és kerékpáros túrák megrendezésére. Horgásztavak, vadászati és lovaglási lehetőségek, alkotó műhelyek szolgálják az aktív pihenést. A Jászság szinte valamennyi települése gazdag történelmi, néprajzi, népművészeti és művészeti értékekben.

A térség szervező központja Jászberény, a műemlékekben, parkokban gazdag város. A megyében egyedül itt található állatkert. A jászberényi Jász Múzeum az ország egyik legrégebbi múzeuma.

A népi tánc és kórus együttesek művészi munkája növeli a Jászság hírnevét. A páratlan szépségű templomok közül kiemelkedik a jászszentandrás templom híres freskóival. Jászapáti, Jászárokszállás, Jászberény, Jászboldogháza, Jászszentandrás termálfürdői és a Jászberényi Gyógyfürdő az egészségturizmus célterületei.

A Jászság egészében kevés a szállásférőhelyek száma. A dinamikusan fejlődő ipar, a kereskedelem, az üzleti- és konferenciaturizmus, a külföldi vállalkozók jelenléte, a kulturális rendezvények minőségi szállások építését igénylik. A kistérségben Jászberény és Jászapáti városokban működik tourinform iroda.

A **Karcagi kistérség** a megye keleti részén elhelyezkedő településeket fogja össze a Hortobágy és Berettyó folyókkal átszelt síkságon. A Nagykunság keleti peremén található a Világörökség címet viselő Hortobágyi Nemzeti Park 1/3-ad része. A Hortobágyhoz Karcagon a déli-fogadókapunál vezet az út, itt található a megye legértékesebb műemlékei közé tartozó Barna-féle szélmalom és a Zádor-híd. A táj különleges látványosságai a kunhalmok, a puszták, az ősi fauna és flóra.

A térség rendkívül gazdag népművészeti, iparművészeti hagyományokban. A népi fazekasság egyik központja Karcag, ahol világhírű fazekas munkák készülnek.

A Karcagi Kistérség elsődleges turisztikai potenciálját a termál- és gyógyvizes fürdők jelentik. Karcagon, Kisújszálláson és Berekfürdőn termál- és gyógyvizes strandfürdő működik. Az utóbbi években ezen fürdőkben megvalósított korszerűsítések és beruházások javították a szolgáltatási körülményeket, de a térség további fürdőfejlesztéseket igényel.

Berekfürdő a kistérség turisztikai szempontból legjelentősebb települése, ahol elsősorban a hazai vendégek forgalma jellemző, az elmúlt években több új szálloda is nyílt a településen.

A turisztikai programkínálatból kiemelkednek a karcagi Nagykunsági Kulturális Napok, a Karcagi Birkafőzőverseny, a Karcagi Lovasnapok és a kunmadarasi sportrendezvények. A kistérségben vadászat, halászat, kerékpározás, lovaglás szolgálja a természetbarát időtöltést. A kistérségben Kisújszállás, Karcag és Berekfürdő településeken tourinform iroda segíti a vendégek tájékozódását.

A **Kunszentmártoni kistérség**, azaz a Tiszazug a megye déli részén található, a Tisza és a Körösök mentén, holtágakkal szabdaltnak sajátos vidéki hangulatot árasztó terület. A háborítatlan szépségű tájak mellett Kunszentmárton rendezvényei, a Tiszazugi Napok, a Tiszazugi Zenei Fesztivál és a Szent Márton Napok rendezvénysorozat jó lehetőséget kínálnak az időtöltésre. Kunszentmárton város kapcsolódik a Körös-Maros Nemzeti Parkhoz, mely a víziturizmus, a kirándulás, a kerékpározás kedvelt térsége. Az 1848-49-es szabadságharc emlékét őrzi a Tisza nyomvonalát követő természetjáró történelmi emléktúra.

Tiszaföldváron, a Tiszazugi Földrajzi Múzeumban található az ország első földrajzi gyűjteménye, emellett közkedvelt a fiatal város gyógyvizű strandfürdője is.

A Tiszazug turisztikai centruma a színvonalas gyógy- és termálfürdővel rendelkező Cserkeszölő, amely külföldön is híres gyógyító hatású, jódos hévizéről, fürdőjéről. A kistérség kereskedelmi szállásférőhelyeinek túlnyomó többsége is itt található.

A Tisza bal partján található a térség egyik legegységibb természeti értéke, a Tiszakürti Arborétum, ahol 2006-ban felépült egy korszerű látogatói fogadóépület, valamint egy 14

méter magas kilátó. A festői vízpart kellemes hajókirándulásra ad lehetőséget. Cibakháza és Nagyrév határában az ország leghosszabb holtága található (16 km). A kistérségben nem üzemel tourinform iroda.

A **Mezőtúri kistérség** a megye délkeleti részén a Berettyó, Körös folyókkal átszelt terület településeit foglalja magában. A térség turisztikai központja Mezőtúr, amely határában kanyarog a Peresi holtág, a Kárpát-medence egyik legnagyobb holtág rendszere. A Holt-Körös partján Képzőművészeti Alkotótelep működik. A Körös-Maros Nemzeti Park kitűnő terepe a gyalogos, kerékpáros és lovas túráknak. A térség büszkén őrzi sajátos történelmi múltját, mellyel főként múzeumaiban, tájházaiban ismerkedhetünk meg. Mezőtúron a Turi Fazekas Múzeumban a fazekasság történetét napjainkig bemutató állandó kiállítás látható. Túrkeve felújított, korszerű gyógy- és strandfürdővel, Mezőtúr gyógyvizes strandfürdővel és uszodával várja az egészségturizmus híveit.

Kétpó község határában az Almássy Kastélyhotel ideális környezetet biztosít a társasági rendezvények számára. A térségbe látogató vendég egyre több színvonalas rendezvényen ismerkedhet meg a Nagykunság hagyományaival. Túrkeven a Kevi Juhászfesztivál egyesíti a juhtenyésztéssel kapcsolatos szakmai, hagyományőrző és gasztronómiai rendezvényeket.

A kistérségben a kereskedelmi szállásférőhelyek száma 630, amely 60%-a kempingben található. A kistérségben Mezőtúron tourinform iroda segíti a vendégek tájékozódását.

A **Szolnoki kistérség** az Alföld közepén a Tisza és Zagyva folyók találkozásánál fekszik, kultúrtörténeti értékekben gazdag terület, a turizmus kedvező adottságaiban bővelkedik. Szolnokon - amely kistérség turisztikai központja - korszerű kereskedelmi szolgáltatások és színvonalas szállodák működnek.

A megyei jogú város turisztikai kínálatában fokozódik a hivatás és konferencia turizmus szerepe. A város vendégforgalma megközelíti a Tisza-tónak a megyei területre jutó regisztrált összes forgalmát. A városban minden évben megrendezésre kerül a Szolnoki Tavaszi és Őszi Zenei Fesztivál, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turisztikai Napok és Utazási Kiállítás, a Szolnok Expo, valamint Szolnok város napja. Az Ételköz, a Halászléfőző verseny, a Szolnoki Gulyásfesztivál gasztronómiai programok évről-évre több hazai és külföldi látogatót vonzanak.

A Tisza folyó egyedülálló adottságokkal rendelkezik a víziturizmus lehetőségei szempontjából. Kiemelkedő fontosságú a Tiszaliget turisztikai szerepe, ahol modern termálvizes strandfürdő, horgászto, sportcsarnok, erdei tornapálya, tenispályák és szálláshelyek szolgálják a kikapcsolódást. A kistérség szállásférőhelyeinek többsége a megyeszékhelyen található.

A Művésztelep, a Szigligeti Színház, Damjanich János Múzeum, a Galéria öregbíti a város hírnevét. Szolnok határában található az európai szinten egyedülálló Repüléstörténeti Kiállítás. Történelmi eseményeket, 1848-49-es csatákat idéznek fel a hagyományőrzők mozgalmas rendezvényei a szolnoki Malomzugban és Rákóczifalván.

A Tisza-menti kis települések főként a falusi kultúra hagyományaival és a népi kézművesség bemutatásával vonzzák a látogatókat. Rákóczifalva községben az Aratófalatok Ünnepe és a Kuruc Lovas hagyományőrző rendezvénye színesíti a kínálatot. Szintén Rákóczifalván található a Magyarországon egyedülálló macigyűjtemény. Rákóczifalva mellett, a Tisza partján található tanösvény bejárásával megismerkedhetnek az érdeklődők a helyi természeti értékekkel.

Nagykorú kiemelkedik híres cseresznyekultúrájával és -fesztiváljával, valamint az ártéri gazdálkodás felújításával. A településen a falusi vendéglátás is egyre népszerűbbé válik. Tizasüly értéke a Kolopi gyógyiszap, míg gyógyvizes fürdő, korszerű szálláshely, impozáns városközpont fogadja a látogatókat Martfűn.

A kistérségben Szolnokon és Nagykörűben működik Tourinform Iroda. Szolnoki székhellyel működik a regionális hatáskörű Észak-alföldi Regionális Marketing Igazgatóság, illetve a megyei önkormányzat turizmusmarketinggel foglalkozó intézménye a Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat.

A **Tiszafüredi kistérség** a Tisza folyó mentén a megye északkeleti részén helyezkedik el. Ebben a kistérségben található a Tisza-tó, amely egyben az Alföld legnagyobb tava. A kistérség 13 települése közül 6 a Tisza-tó déli partvidékén helyezkedik el. A tó egyre népszerűbb helyszíne a vízisportoknak, a strandolásnak.

A tó környékének védett természeti értéke a Tiszafüredi Madárrezervátum és a Tiszaigari Arborétum. A Madárrezervátum a Hortobágyi Nemzeti Park, ezáltal a „Világörökség” része, kitüntetett szerepet kap az ökoturizmus fenntartható fejlesztésében. A térség nevezetes, védett növény- és madárvilága igazi kuriózumnak tekinthető.

A Tisza-tó délkeleti partján Tiszafüred és Abádszalók idegenforgalmi központtá fejlődtek. Elsősorban a nyári üdülési szezonban élénk a vendégforgalom, amelynek többségét Abádszalók és Tiszafüred település bonyolítja. A megye kereskedelmi szállásférőhelyeinek közel 1/3-a található a kistérségben.

Abádszalóknál a tó legnagyobb szabadvízi strandja és jachtkikötője található, a tópart kedvelt úti célja a horgászat és a vízisportok kedvelőinek. Mozgalmas időtöltés a Tiszafüredi Randevú és az Abádszalóki Nyár rendezvénysorozat. Tiszafüreden neves fazekas népművészek alkotnak. A tó környékén a falusi turizmus is kezd életre kelni. A kistérség jelentős termál- és gyógyvízkincsét Tiszafüred és Tiszaörs hasznosítja. A Tiszaroffi Kastélyhotel ideális konferencia helyszín, a kis község a komp mellett kiépülő hajó kikötővel várja a kishajókat és a vízi túrázókat.

Tiszafüreden és Abádszalókon tourinform iroda szolgálja a turisták információ igényét. Tiszafüred székhellyel működik a Tisza-tavi Regionális Idegenforgalmi Bizottság, amely a térségi turizmusfejlesztést koordinálja.

Törökszentmiklósi kistérség a 4-es számú főúttal kelet-nyugat irányban kettéosztott terület, a megye közepén helyezkedik el. A kistérség turisztikai szempontból kedvező adottságokkal rendelkezik, a turisztikai kínálat azonban még nem formálódott át a kereslet igényei szerint.

A mezőgazdaság és ahhoz kapcsolódó iparágak meghatározók a jellegzetes alföldi kisváros Törökszentmiklós életében. Látványosak műemlék templomai, a szalmafonási tevékenységet bemutató kiállítás, a Szentmiklósi Napok, a Törökszentmiklósi Kulturális Napok és Arató Felvonulás. A város elsősorban a tranzitforgalom minőségi kiszolgálásával, továbbá a fürdő fejlesztésével javíthatna turisztikai pozícióján. A kistérségben csak Törökszentmiklóson és Szajolban található szálláshely.

A Tisza-parti lehetőségekkel gazdálkodva fokozatosan kialakult Tiszapüspöki üdülőterülete. A település közismert épülete a Környezetvédelmi és Ökológiai Oktatóközpont, ahol diákok részére nyári tanulmányokat, gyakorlatokat szerveznek. A falusi turizmus továbbfejlesztésére jó lehetőségek vannak Szajol településen, míg Örményes határában a Nagykunsági Főcsatorna vidéke ideális helyszíne az ökoturizmus kedvelőinek.

Kengyel jelképe a felújított Baghy-majori szélmalom, a község ideális terepe a gyalogos és kerékpáros túráknak. A Tisza-menti települések határában a horgászok és a vadászok hódolhatnak hobbijuknak. A kistérségben nem működik tourinform iroda.

1.10. Összefoglalás

A megye turisztikai értékeit áttekintve egyértelművé vált, hogy azok változatos

kikapcsolódási lehetőségeket kínálnak minden látogató számára. Az aktív- és ökoturizmus, mint turisztikai forma előtt jelentős fejlesztési lehetőség áll, a benne rejlő potenciális adottságok hasznosítása nemcsak az adott térségek vonzerejének növelését szolgálhatják, hanem hozzájárulnak a „fenntartható környezet” szemlélet terjedéséhez, a térségi természeti adottságok és gazdasági, gazdálkodási feltételek összehangolásához. Mindezek megvalósításának elősegítéséhez nagyon fontos a turisztikai fejlesztések összehangolása, a fogadókészség és -kapacitás minőségi fejlesztése, valamint az egyes vonzerővel rendelkező termékek eladhatóbbá tétele, minőségi fejlesztése.

A megye kistérségei igen változatos természeti, kulturális adottságokkal, hagyományokkal rendelkeznek ahhoz, hogy az idelátogató turisták, vendégek igényeit maximálisan kielégítsék. Az egyes térségek eltérő turisztikai kínálata jól kiegészíthetik egymást. Komplementer módon egymással összehangolva a fogadókészség és -képesség fejlesztésével hozzájárulhatnak a térségek potenciális vonzerőt képviselő természeti értékeinek, rendezvényeinek és turizmus mindennapi életben betöltött szerepének növeléséhez.

E célok nem valósulhatnak meg a térségi turisztikai szereplők egymást elősegítő piac- és versenyképes együttműködése, új együttműködési lehetőségek feltárása és fejlesztése nélkül.

2. SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Alföldi centrális földrajzi fekvés, keletnyugati tranzitszerep • A főváros közelsége • Viszonylag érintetlen természeti környezet • Mozaikos tájszerkezet • Tisza-tó, az ökoturizmus bázisa • Hortobágy, a világörökség része • Kedvező vízi adottságok, folyóvizek, holtágak • Gazdag termál- és gyógyvízkinccs • Sokszínű kulturális örökség • Rangos, hagyományörző rendezvények • Erősödő vállalkozói szféra • Kialakult közép- és felsőoktatási képzési hálózat • Aktív önszerveződések 	<ul style="list-style-type: none"> • Gyorsforgalmi közúti elérhetőség hiánya • A közúthálózat kedvezőtlen állapota • A magasabb kategóriájú szálláshelyek alacsony száma • Turisztikai vonzerővel rendelkező települések alacsony száma • Tranzitturizmus túlsúlya • Rövid turisztikai szezon • Saját erő hiánya • Marketing tevékenység összehangolatlansága • Komplex turisztikai termékek hiánya • Települési környezet állapota • Turisztikai infrastrukturális háttér fejletlensége
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek kihasználása • A turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázásához nélkülözhetetlen műszaki infrastruktúra fejlesztése • Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése • Szelíd és fenntartható turizmus felértékelődése • Együttműködések erősödése • A testvértelepülési, testvérmegyei kapcsolatok fokozottabb hasznosítása • Egészségturisztikai szolgáltatások iránti igények növekedése • Megyehatáron átnyúló turisztikai folyosók kialakítása • Két-három napos utak fontosak maradnak • Az Alföld márkanévvé válása 	<ul style="list-style-type: none"> • A környezeti és a közlekedési problémák megoldásának időbeli kitolódása • Árvíz- és belvízveszély magas kockázata • Nem várt helyi és globális események, környezeti katasztrófák negatív hatásai • Turisztikai vállalkozások számának csökkenése • Kedvezőtlen társadalmi és gazdasági folyamatok térnyerése • Általános tőkehiány • Jól képzett szakemberek elvándorlása • A belföldi turizmus visszaesése • Szomszédos térségek eredményesebb részvétele a turisztikai piacon • Beutazó turizmus gyengülése

3. Jövőkép, távlati célkitűzések

Jász-Nagykun-Szolnok megye turizmusának alakulása a megye társadalmi-gazdasági életének valamennyi szegmensére kifejti hatását, a benne rejlő lehetőségek felismerése és kiaknázása a hosszú távú fenntartható elvekre épülő fejlesztés záloga lehet. A sokoldalú és színes turisztikai értékek, a szennyezetlen, tiszta környezet, a hagyományos vendégszeretet, a változatos kulturális, gasztronómiai és szabadidős programok, rendezvények a meglévő adottságokra építve a megye turisztikai vonzerejének növekedését eredményezhetik.

A megye adottságait kihasználva képes lehet a megyei, térségi turisztikai értékek tudatos megjelenítésére, a komplex turisztikai programok kialakítására és önszerveződő turisztikai elemek létrehozására a turisztikai marketing adta lehetőségek és eszközök maximális kihasználásával.

Alapcél (Misszió)

***Jász-Nagykun-Szolnok megye
„a természetközeli turizmus élményközpontja”***

Mivel a megye:

- bővelkedik vízfolyásokban, az egyedülálló értéket képviselő Tisza-tó, a Tisza és a kapcsolódó folyóvizek kiemelkedő turisztikai programot kínálnak
- gazdag termál- és gyógyvízkincs-vagyonra potenciális forrás mind a szabadidős, mind pedig a gyógyturizmus számára
- jelentős természeti értékekkel rendelkezik, itt található a világörökség részét képező Hortobágyi Nemzeti Park, az egyedülálló fauna és flóra kiaknázatlan lehetőségeket rejt magában

Stratégiai cél

***Jász-Nagykun-Szolnok megye
turisztikai versenyképességének és
vonzerejének növelése***

Csak egy vonzó adottságokkal és színes programkínálattal megjelenő megye lehet eladható a potenciális célcsoportok számára, egyben versenyképes az egyre éleesebb hazai turisztikai piacon.

Átfogó célok (Prioritások)

<i>Fogadási feltételek javítása</i>	<i>Sokszínűség megőrzése és erősítése</i>	<i>Attrakciófejlesztés</i>
--	--	-----------------------------------

A fentiek megvalósítását a következő alprogramok szolgálják (az alprogramok sorrendje nem jelent prioritásrendet):

1. **Turisztikai fogadóképesség és infrastruktúra fejlesztése**
2. **Egészségturizmus fejlesztése**
3. **Turizmus természetközeli formáinak fejlesztése**
4. **Turisztikai marketing erősítése**
5. **Szolnok, a „Tisza fővárosa”**
6. **A Tisza-tó térségének kiemelt fejlesztése**
7. **Egyedi turisztikai termékek létrehozása**
8. **Turisztikai együttműködések kiszélesítése**
9. **Térségi desztinációk fejlesztése**

A megyei turizmusfejlesztési elképzelésekhez illeszthetően kapcsolódik a megye „szlogenje” is:

"Jász-Nagykun-Szolnok megye az Alföld szíve"

Mivel a megye:

- hét megyével határosan, az Alföld szívében fekszik,
- formája szív alakú,
- turisztikai tranzit szerepet tölt be, szerves része a hazai turisztikai információs rendszernek,
- hagyományos, szíves vendéglátás várja a megyébe érkező turistákat,
- két turisztikai régióhoz tartozik, három turisztikai régióval határos,
- megyei és kistérségi turisztikai (információs) rendszere kialakult.

A 2007-2013 közötti időszakra szóló turizmusfejlesztési stratégia az alprogramok megvalósítása estén az alábbi mérhető eredményeket tűzi ki:

- 13%-kal növekszik a kereskedelmi vendéglátóhelyek száma,
- 11%-kal emelkedik a megyébe érkező vendégek száma
- 3-ról 4-re növekszik az átlagos tartózkodási idő,
- 6 %-kal emelkedik a megyébe látogató külföldi vendégek száma,
- legalább 1 tourinform iroda fog működni valamennyi kistérségben,
- tovább nő a 3 csillagosnál magasabb kategóriájú szállodák száma.

4. Stratégiai alprogramok

4.1. Turisztikai fogadóképesség és infrastruktúra fejlesztése

Az alprogram leírása

Meglévő kereskedelmi és magán szálláshelyek korszerűsítése; magasabb kategóriájú új szálláshelyek kialakítása; a szállodai szolgáltatások körének és színvonalának növelése; szállodai konferenciatermek, tárgyalók és szobák internet-csatlakozásának kiépítése. A falusi és agroturizmus kínálatának fejlesztése; falusi vendégfogadók kialakítása; ifjúsági szálláshelyek fejlesztése; a vidék termékeinek (tájjellegű termékek), eredeti kínálatának helyben történő hasznosítása.

Meglévő vendéglátóegységek korszerűsítése, fejlesztése; új éttermek kialakítása. A turizmust kiszolgáló háttérleléstények kiépítése; kapcsolódó akadálymentesítés megvalósítása; szabadidő eltöltését szolgáló helyszínek ellátásfejlesztése; a közlekedési útvonalak mentén pihenőhelyek létesítése, korszerűsítése. Gépkocsiparkolók és kapcsolódó szolgáltatások létesítése; az örökségturizmus keretében műemlékek látogatóbarát infrastrukturális fejlesztése; a templomok, szobrok, emlékművek, középületek díszkivilágítása; a turisták által gyakran látogatott helyszíneken a higiénés feltételek biztosítása. Turisztikai információs szolgáltatások fejlesztése; információs táblák elhelyezése; kiadványok készítése.

Szükségességének indoklása

A kereskedelmi szállásférőhely kínálat sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem tekinthető kielégítőnek. A turisztikai fogadóképesség többsége kempingekben található, hiányoznak a minőségi vendégfogadás feltételei, kevés a magasabb színvonalú szálláshely. A megyében található olyan város, ahol még nincs szálloda, ugyanakkor a szállodák több mint fele kétszintes kategóriájú. Ötszintes besorolású szálloda nincs a megyében, ezért kiemelten szükséges az eddigi mértéket meghaladó szállodafejlesztés, amelyet a korszerű turisztikai, ellátási szolgáltatások létesítményei kiépítésének is követni kell.

A falusi turizmus újrarahonosodott, a fejlődés eredményeként 2006-ban 23 településen 318 falusi szállásadót tartottak nyilván. A turizmus e formája kiemelt szerepet játszik a vidéki lakosság jövedelemszerzésében, a vidék sajátos turisztikai arculatának kialakításában.

A megyei vendéglátóhelyek szolgáltatási színvonala többnyire alacsony, az igény viszont időnként tömeges és magas szintű, ezért szükséges ezek minőségi fejlesztése.

A turisztikai rendezvények, konferenciák fejlesztése, kínálatának bővítése a rendezvényturizmus vonzerejét növeli, amelyet a szükséges infrastrukturális fejlesztéseknek is követni kell.

A turizmusba bekapcsolódó településeknek fel kell készülni az átutazó vendégek fogadására is, olyan turisztikai kiszolgáló létesítmények kialakítása szükséges, amelyek hozzájárulnak a turisták komfortérzetének emeléséhez. A turisták által gyakran látogatott településeken nincs megoldva az átutazó vendégek higiéniai ellátása, nincs elegendő gépkocsi parkolóhely. Az épített környezet hagyományos arculatának megőrzése, valamint a helyi védettségű középületek, az emlékművek, a szobrok, műemlékek díszkivilágítása hozzájárul a vonzóbb településkép kialakításához.

Megvalósítandó intézkedések

Sorszám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Szálláshelyek kialakítása, korszerűsítése	2007-2013	2.200
2.	Falusi szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése	2007-2013	500
3.	Éttermek, vendéglátóhelyek építése, korszerűsítése	2007-2013	500
4.	Konferenciák, rendezvények szervezése, rendezvény-	2007-2013	150

	helyszínek fejlesztése, háttérinfrastruktúra kiépítése		
5.	Közösségi létesítmények kiépítése, akadálymentesítése	2007-2013	400
6.	Parkolók, útmenti pihenőhelyek létesítése, korszerűsítése, nyilvános illemhelyek létesítése	2007-2013	600
7.	Műemlék épületek látogatóbarát átalakítása, felújítása, tájházak kialakítása, fejlesztése	2007-2013	500
8.	Épületek, szobrok, templomok, emlékművek, műemlékek felújítása, díszkivilágítása	2007-2013	400
Összesen:		2007-2013	5.250

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Állami Közútkezelő Kht., települési önkormányzatok, turisztikai vállalkozások, szolgáltató szervezetek

Kedvezményezetttek köre

Települési önkormányzatok, létesítmény tulajdonosok, üzemeltető vállalkozások, szolgáltatók, szervezetek, lakosság

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe, elsősorban a jelentős fogadóképességgel, vendéglátóhelyekkel rendelkező települések, a turisztikailag frekventált, vonzerővel rendelkező települések, a falusias jellegű települések, a kiránduló és pihenő területek.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
3.150 MFt (60 %)	2.100 MFt (40%)	5.250 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Program, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács forrásai, Turisztikai Célleírányzat, önkormányzati források, lakossági és vállalkozási hozzájárulások, banki hitelek

Eredménymutatók

- Magasabb színvonalú szálláshelyek és -férőhelyek számának növekedése
- Minőségi szolgáltatást nyújtó vendéglátóhelyek számának növekedése
- Színvonalas rendezvények számának növekedése
- Vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- Az átlagos tartózkodási idő emelkedése
- Turisztikai vállalkozások és foglalkoztatottak számának növekedése
- A települések közötti elérhetőségi idejének csökkenése
- A vidéki térségekbe látogatók számának növekedése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A megye turisztikai versenyképességének növekedése
- Az elmaradottabb térségek felzárkózásának felgyorsulása
- Egyes térségek népességmegtartó képességének erősödése
- A településkép általános javulása, települési vonzerő növekedése
- Turisztikai célterületek elérésének könnyebbé válása

4.2. Egészségturizmus fejlesztése

Az alprogram leírása

A megye jelentős termálvíz potenciáljának kihasználása, a termálvíz/gyógyvíz adottságokra épülő kínálatfejlesztés: balneológiai és rekreációs központ, egészségcentrum, gyógycentrum kialakítása; termál- és strandfürdők felújítása; fürdőfejlesztés; szolgáltatások bővítése; élményelemek kialakítása; szezonhosszabbító fejlesztések: (fedett fürdők létesítése), programok, rendezvények, kiszolgáló létesítmények kialakítása; termálfürdők környezetének fejlesztése; HR (egészségturisztikai szolgáltatók) kompetenciafejlesztése; komplex egészségturisztikai csomagok kialakítása; egészségturisztikai marketing tevékenység erősítése: új típusú eszközök, együttműködések támogatása.

Szükségességének indoklása

A keresleti trendek alátámasztják, hogy a következő 5-10 évben jelentős piacbővüléssel lehet számolni. A magyar turisztikai szektor elsődleges kiemelt terméke 2013-ig az egészségturizmus. Erőteljes kínálatbővülés prognosztizálható, jelentős fejlesztési forrásokkal, meghatározó promócióval. A régióban 2000-2006 között jelentős termál- és gyógyvízre alapozott turisztikai fejlesztések történtek, amelyek eredményeként a régió egészségturisztikai kínálata országos szinten is kiemelkedőnek mondható (a megyében országos jelentőségű fürdő Cserkeszőlő; jelentős, fejlett gyógyvízes strand Jászapáti; speciális, másodlagos vonzerővel rendelkező fürdő Túrkeve; nagyvárosi fürdő Szolnok). Az utóbbi években a megyében megvalósult fürdőfejlesztések és -rekonstrukciók mellett további beruházások szükségesek a minőségi kínálat megteremtéséhez és komplexebbé tételéhez.

Megvalósítandó intézkedések

Sor-szám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Gyógycentrumok kialakítása, fejlesztése	2008-2013	4.300
2.	Medencék korszerűsítése, fürdőfejlesztés	2007-2009	1.300
3.	Új fürdők kialakítása	2010-2013	950
4.	Szolgáltatások és kapcsolódó turisztikai termékek fejlesztése	2007-2013	500
5.	Egészségturisztikai rendezvények, képzések szervezése	2007-2013	50
Összesen:		2007-2013	7.100

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, Szolnoki Főiskola, települési önkormányzatok, kistérségi többcélú társulások, turisztikai vállalkozások, szolgáltató szervezetek

Kedvezményezettek köre

Települési önkormányzatok, létesítmény tulajdonosok, üzemeltető vállalkozások, szolgáltatók, szervezetek, lakosság

Az alprogram működési, megvalósítási területe

Gyógycentrumok kialakítása, meglévő fürdők fejlesztése, új fürdők létesítése: Abádszalók, Berekfürdő, Cserkeszőlő, Jászapáti, Jászárokszállás, Jászberény, Jászboldogháza, Jászszentandrás, Karcag, Kisújszállás, Kunhegyes, Kunszentmárton, Martfű, Mezőtúr,

Szolnok, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Tiszaörs, Tiszasüly, Törökszentmiklós, Túrkeve, Újszász települések közigazgatási területe.

Szolgáltatások és kapcsolódó turisztikai termékek fejlesztése.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
3.550 MFt (50 %)	3.550 MFt (50%)	7.100 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács forrásai, Regionális Idegenforgalmi Bizottság forrásai, Turisztikai Céllelőirányzat központi és regionális pályázati forrásai, önkormányzati források, lakossági és vállalkozási hozzájárulások, banki hitelek

Eredménymutatók

- 26 vízforgató technológiával ellátott, korszerűsített medence
- 5 kialakított gyógycentrum
- 6 kialakított új fürdő, 13 továbbfejlesztett fürdő
- 480 létrehozott munkahely
- Termál- és gyógyvendégek számának növekedése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A megye turisztikai versenyképességének növekedése
- A termál- és gyógyfürdők vonzerejének növekedése
- Az elmaradottabb térségek felzárkózásának felgyorsulása
- Az egészséges életmód jelentőségének növekedése
- A településkép általános javulása, települési vonzerő növekedése
- Turisztikai szolgáltatások színvonalának javulása

4.3. Turizmus természetközeli formáinak fejlesztése

Az alprogram leírása

A megyében az ökoturisztikai szemlélet alkalmazásával az aktív és a falusi turizmus fejlesztése (a turisták számára programok, szolgáltatások kialakítása; lovas-tanyák, tereplovaglás helyszínek fejlesztése; kerékpárutak, túraútvonalak, tanösvények, magaslati lesek, tájékoztató központok, pihenőhelyek, kölcsönzők létesítése; a jászberényi állatkert fejlesztése és környezetének ökoturisztikai fejlesztése; a horgász- és vadászturizmus feltételeinek fejlesztése).

A folyók, tavak és a holtágak turisztikai hasznosítási lehetőségeinek feltárása; a fejlesztések megalapozása és ökológiai összehangolása; a partoldali infrastruktúra kialakítása, fejlesztése; hajó- és csónakkikötők létesítése; vízitúrák szervezése; üzemanyagtöltő állomáshelyek kiépítése; vízparti kölcsönzők, vendégváró- és pihenő helyek kialakítása; szabadvízi strandok kijelölése és az evezős turizmus feltételeinek javítása; a személyhajózás helyreállítása; a víziközelkedés fejlesztése; szúnyoggyérítés; a vízparti környezet turizmusbarát fejlesztése; tájékoztató, eligazító táblák kihelyezése; kiadványok készítése.

Szükségességének indoklása

A megyében szinte minden település kedvező adottságokkal rendelkezik a tájkonform turizmus, a természetközeli turizmus fejlesztése szempontjából. A térség egyre inkább vonzza azokat, akik aktív részesei kívánnak lenni a természeti környezet kínálta kikapcsolódási lehetőségeknek. A megye igen változatos természeti vonzerővel bír. A természetközeli turizmus infrastruktúrájának kiépítésével a természeti értékekhez illeszkedő turizmus teremthető meg.

Az egyre nagyobb teret nyerő turisztikai formák terjedésének egyik típusa a kerékpáros turizmus. A Tisza-tó körül és a Tisza mentén az árvízvédelmi gátakon haladó EuroVelo útvonal olyan kerékpárút-hálózat kiépítését jelenti, amely a kerékpáros turizmus megyei hálózatának kialakítását szolgálja. A megye gazdag vadállománnyal büszkélkedhet, ahol a hagyományos vadászati módok mellett lehetőség nyílik különleges programokon való részvételre. Egyre népszerűbbek a természeti vonzerőkre épülő turisztikai látogatóközpontok és túraútvonalak, fejlesztésük, korszerűsítésük a meglévő igényekre támaszkodva újabb fizetőképes keresletet generálhat. A jászberényi állatkert és a kapcsolódó területeken a természeti értékek bemutatása, megőrzése, a környezettudatos szemlélet kialakítása és az ökoturizmus népszerűsítésével komplex fejlesztési projekt valósulna meg.

A megye természeti értékei között kiemelt jelentőségű folyó- és állóvizek az aktív turizmus kedvelt helyszínei, a védett folyóvölgyek jó lehetőséget kínálnak a turizmus környezetkímélő fejlesztésére, a horgászat és a vízisportok szerelmeseinek. Egyre növekvő igény jelentkezik a Tisza és a Körös folyón a kishajózás és sporthajózás fejlesztésére. A Zagyva folyó mentén a rekreációs tevékenységek fognak előtérbe kerülni. A víziturizmus fejlesztése mellett figyelmet kell fordítani a vonzó vízparti környezet kialakítására is.

Megvalósítandó intézkedések

Sor-szám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (M Ft)
1.	Turisztikai célú kerékpárutak építése	2008-2013	2.100
2.	Horgász helyek, vadászterületek fejlesztése	2007-2013	250
3.	Lovas tanyák, tereppályák és túraútvonalak kialakítása, fejlesztése	2007-2013	250
4.	Pihenő és táborozó helyek, kempingek kialakítása	2007-2013	500
5.	Túraútvonalak, tanösvények bővítése, fejlesztése	2007-2013	50

6.	Természeti területek bemutatásának fejlesztése, látogatóközpontok kialakítása, fejlesztése	2008-2013	1.000
7.	„ÖKO-ZOO” turisztikai projekt	2007-2009	2.350
8.	Holtágak turisztikai hasznosítása	2010-2013	400
9.	Szabadstrandok, horgászhelyek kijelölése, fejlesztése	2008-2013	500
10.	Kikötők létesítése, vízparti környezet és infrastruktúra fejlesztése, kiépítése, parkosítás, fásítás	2008-2013	600
Összesen:		2007-2013	8.000

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, települési önkormányzatok, turisztikai vállalkozások, szolgáltató szervezetek

Kedvezményezettek köre

Települési önkormányzatok, nemzeti park igazgatóságok, üzemeltető vállalkozások, turisztikai szervezetek, kapcsolódó egyéb szolgáltató vállalkozások

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe, kiemelten a vízparti települések, a védett természeti területek, a nemzeti parkok térsége, valamint az egyedi természeti értékekkel rendelkező települések.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
2.400 MFt (30%)	5.600 MFt (70%)	8.000 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Program, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács forrásai, önkormányzati források, lakossági és vállalkozási hozzájárulások, banki hitelek

Eredménymutatók

- Tájékonform turisztikai szolgáltatások körének bővülése
- Turisztikai szolgáltatások minőségének és bevételeinek növekedése
- Vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- Vízparti települések vendégszámának növekedése
- Kerékpárutak hosszának növekedése
- Hasznosított holtágak, kiépített kikötők számának emelkedése
- Közvetlen környezetszennyezés csökkenése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A turizmus gazdasági szerepének erősödése
- A mezőgazdasági területek hasznosításának megváltozása
- A környezeti kultúra minőségi javulása
- A környezettudatos szemléletmód elterjedése, a környezeti értékek felértékelődése
- A vízparti települések infrastrukturális ellátottságának javulása
- A települések közötti együttműködések szorosabbá válása
- Az egészséges életmód tudatosulása, elterjedése

4.4. Turisztikai marketing erősítése

Az alprogram leírása

A turisztikai honlap folyamatos fejlesztése, bővítése, aktualizálása; bel- és külpiacokon való megyei megjelenés megszervezése; a potenciális fogyasztók informálása a megye turisztikai kínálatáról; új arculatú kiadványok készítése; a megye kiemelt turisztikai termékeinek népszerűsítése, pozicionálása; „Jász-Nagykun-Szolnok megyei turisztikai kártya” bevezetése, üdülési csekk elfogadó-helyek számának gyarapítása. A megyét bemutató study-tour szervezése; turisztikai vállalkozókkal, szolgáltatókkal és szakmai szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartás; az írott és elektronikus sajtóban való fokozott megjelenés; a tourinform hálózat fejlesztése; turisztikai információs hálózat létrehozása, fejlesztése.

Szükségességének indoklása

Általánosan elmondható, hogy a lakosság szerint a szolgáltatások mennyisége és minősége nem nyújt olyan élményt, amelyért érdemesnek tartanak a megye meglátogatását. Néhány turisztikai szolgáltató kivételt képez, de hiányoznak azok a szolgáltatáscsomagok, többnapos programlehetőségek, amelyek összefoglalnák egy térség nevezetességeit. A látnivalók ismertségét konkrét programlehetőségek kiajánlásával, valamint a szolgáltatások kedvezményes igénybevételével kellene népszerűsíteni. A vendégek alacsony száma a szolgáltatókat nem ösztönzi megfelelő mértékben az együttműködésre. Számos esetben passzivitás figyelhető meg, ezért kiemelt cél ezen magatartás tartós megváltoztatása.

Az elkövetkező évek marketing munkájának fő irányvonala olyan eszközök, reprezentációs anyagok létrehozása, amelyek könnyen eljutnak mind a szolgáltatókhoz, mind a vendégekhez. A technika fejlődésének köszönhetően az információáramlás egyre inkább az internet irányába tolódik el. Egy folyamatosan aktualizált, attraktív turisztikai honlappal olcsón és széleskörűen lehet tájékoztatni az érdeklődőket. Fontos szerepe van emellett a közvetlen információ átadásnak is, amelyet szakmai kiállításokon lehet elsősorban alkalmazni. A potenciális fogyasztókat kiadványok segítségével lehet a legkönnyebben informálni a megye turisztikai kínálatáról. A kiemelt turisztikai termékeket fokozottabb mértékben kell népszerűsíteni, amelyhez a meglévők erősítése mellett új kommunikációs csatornákat kell alkalmazni. Az üdülési csekk elfogadóhelyek körének kiszélesítése mellett a „Jász-Nagykun-Szolnok megyei turisztikai kártya” bevezetése népszerűsítene a megyét, valamint elősegítené a turisztikai vállalkozókkal, szolgáltatókkal és szakmai szervezetekkel való folyamatos kapcsolattartást. Indokolt a megyei tourinform hálózat fejlesztése, illetve egy tourinform iroda ismételt megnyitása a Tiszazugban.

A megye turisztikai versenyképességének növelése és a tájértékek megőrzése érdekében javítani kell a turisztikai célpontok elérhetőségét, elő kell segíteni vonzerókról, látnivalókról szóló kiadványok megjelentetését, a turisták tájékoztatásának, tájékozódásának megkönnyítését.

Megvalósítandó intézkedések

Sorszám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Turisztikai honlap folyamatos fejlesztése	2007-2013	4
2.	Bel- és külpiacokon való megyei megjelenés	2007-2013	25
3.	Új arculatú kiadványok készítése	2008-2013	10
4.	Kiemelt turisztikai termékek pozicionálása, népszerűsítése	2008-2013	10
5.	„Jász-Nagykun-Szolnok megyei turisztikai kártya”	2008-2013	10

	bevezetése		
6.	Megyét bemutató study-tour szervezése külföldi utazási irodáknak	2008-2013	9
7.	Írott és elektronikus sajtóban való fokozott megjelenés	2008-2013	9
8.	A megyei tourinform hálózat fejlesztése, tourinform iroda nyitása a Kunszentmártoni kistérségben	2008-2013	8
9.	Turisztikai információs hálózat létrehozása, fejlesztése	2008-2013	15
Összesen:		2007-2013	100

Végrehajtásért felelős szervek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, Tiszatavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda, Észak-alföldi Regionális Marketing Iroda, a megye tourinform irodái

Kedvezményezettek Köre

Együttműködő turisztikai vállalkozók, szakmai szervezetek, települési önkormányzatok

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
100 MFt (100%)	-	100 MFt

Potenciális források

Regionális idegenforgalmi bizottságok forrásai, Észak-alföldi Operatív Program, Turisztikai Célelőirányzat forrásai

Eredménymutatók

- A turizmus bevételeinek növekedése
- Vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- A turisztikai szolgáltatók működési feltételeinek javulása

Társadalmi, gazdasági, környezeti hatás

- A turisztikai vonzerők ismertségének növekedése
- A megye turizmus teljesítményének javulása
- A megye turisztikai kínálatának hatékony (országos és határainkon túli) megismertetésével a különböző népcsoportok szokásainak, hagyományainak találkozása

4.5. Szolnok, a „Tisza fővárosa”

Az alprogram leírása

A tiszaligeti strand továbbfejlesztése; fedett fürdő megépítése a termál, gyógyászati, wellness és fitness profil bővítése; élményfürdő kialakítása, a meglévő fürdő fejlesztése úszómedencével, pihenésre, napozásra alkalmas felületek kialakításával; 4 csillagos szálloda építése; Szapáry út átépítése; a belváros és a Tiszaliget közvetlen összeköttetését lehetővé tevő gyalogos, kerékpár híd megépítése; a termálközponthoz és a gyaloghídhöz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések (parkolók, közművek stb.) megvalósítása.

Szükségességének indoklása

A Tisza folyó a belváros mellett halad el, a belvárossal szemben fekvő Tisza-parton alakult ki a város mindennapi rekreációs helyszíne, itt épültek ki a sport területek, a pihenőparkok, az üdülő, szálló épületek. A belváros és a rekreációs terület, valamint a főiskola légvonalban egymáshoz közel fekszenek, de a folyó elválasztása miatt a két terület közötti kapcsolat körülményes és megközelítésük felesleges autóforgalmat generál. A kiépült két közúti Tisza híd ezt az összekötő szerepet nem tudja megfelelően ellátni. Szolnok város törekvése, hogy a Tisza ismét a város életének meghatározó elemévé váljon.

A tiszaligeti termál-, rekreációs- és wellnessközpont fejlesztésének alapját a meglévő termálstrand képezi. A projekt keretében új profilokkal bővülne a strand, akadálymentesített többfunkciós rekreációs központtá épülne. A fürdő fejlesztésével megnövekedett vendégforgalom igényeinek kielégítése céljából új, korszerű 4 csillagos szálloda építése szükséges.

A fürdőhöz kapcsolódó gyalogos, kerékpár híd megépítésével közvetlen összeköttetés létesülne a belváros és a Tiszaliget között. A jó megközelítési viszonyok megteremtése és a felesleges gépjárműforgalom kiiktatása mellett a város turisztikai értékei nagyobb hangsúlyt kapnának. A projekt kiegészítő elemeként megépülnének a szükséges közműhálózatok és alapközmű bővítések, kiépülnének a létesítmények zavartalan működését biztosító infrastrukturális elemek.

A fürdőfejlesztés és gyalogos híd összehangolt megvalósítása további fejlesztések beindítását teszi szükségessé, így a Szapáry út átépítését, a folyóparti sétányok folytatását, a vízparti területek rehabilitációját, az árvízvédelmi töltések megerősítését, egyes nem a parti területek optimális használatához illő gazdasági területek funkcióváltását, valamint a Tiszaparti városrész komplex rehabilitációjának felgyorsítását.

Megvalósítandó intézkedések

Sor-szám	Intézkedések	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Termál- és rekreációs központ kialakítása (uszoda, élményfürdő, termálfürdő és egyéb szolgáltatások)	2008-2010	2.800
2.	4 csillagos szálloda építése	2008-2011	3.000
3.	Gyalogos és kerékpáros híd megépítése	2008-2010	1.500
4.	Kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések	2008-2010	3.900
5.	Szapáry út átépítése	2009-2010	700
6.	Árvízvédelmi töltés megerősítése	2009-2011	1.100
Összesen:		2007-2013	13.000

Végrehajtásért felelős szervezetek

Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata

Kedvezményezettek köre

Települési önkormányzat, turisztikai vállalkozások, lakosság

Az alprogram működési, megvalósítási területe

Szolnok város területe.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
6.500 MFt (50%)	6.500 MFt (50%)	13.000 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, saját források, banki hitelek

Eredménymutatók

- Turisták számának növekedése, idegenforgalmi bevételek emelkedése
- Szálláskapacitás és vendégéjszakák számának növekedése
- Átlagos tartózkodási idő növekedése
- Közvetlen környezetszennyezés csökkenése
- Új munkahelyek teremtése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A belváros és a szabadidős területek kapcsolatának javulása
- A kereskedelem és a vendéglátás élénkülése
- Közösségi funkciók elérhetősége, megerősödése
- A lakókörnyezet esztétikai állapotának javulása, a városrész presztízsének emelkedése
- A lakónépeség komfortérzetének és elégedettségének növekedése
- Komplexebb turisztikai programkínálat kialakulása
- Tiszaliget idegenforgalmi vonzerejének felértékelődése
- A környezetminőség és közlekedésbiztonság javulása
- Az egészségesebb életmód elterjedése

4.6. A Tisza-tó térségének kiemelt fejlesztése

Az alprogram leírása

Vonzerőfejlesztés, egyedi komplex termékek kialakítása: ökoturisztikai programkínálat további bővítése a Tisza-tóban található szigetek bemutatási feltételeinek javításával; vízi és vízparti aktív turizmus fejlesztése, szabadvízi strandok szolgáltatásinak bővítése, színvonal emelése; új, egyedi, vízre épülő nagyszabású attrakciók élte hívása. Horgászat feltételeinek javítása, a kerékpározás, mint turisztika termék komplettírozása, a Tisza-tavi Túraközpont Hálózat megerősítése, fejlesztése. Legalább regionális vonzerővel rendelkező kínálati elemek fejlesztése: egészségturisztikai beruházások támogatása; régióra jellemző összehangolt rendezvénykínálat kialakítása; falusi turizmus szolgáltatásinak fejlesztése; a helyi egyedi termékek piacra juttatásának elősegítése.

A vendégfogadás feltételeinek fenntartható fejlesztése: kikötő hálózat fejlesztése; vízitúra útvonal rendszer fenntartása; turisztikai attrakciók elérhetőségének javítása; kerékpárút hálózat bővítése; túraútvonalak táblázása. A kempingek nemzetközi besorolásra alkalmas minőségi fejlesztése, panzió és szálloda típusú szálláshelyek létrehozása, célcsoport specifikus szálláshelyek kialakítása.

Szükségességének indoklása

Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő turisztikai területe a Tisza-tavi kiemelt üdülőkörzet. A Tisza-tó térsége négy megye tókönyeki területeit foglalja magában, de a lakosság számát és az idegenforgalom teljesítményeit tekintve Jász-Nagykun-Szolnok megye rendelkezik a legnagyobb súllyal. A megye turizmusának jelentős hányadát adják a Tisza-tavi kiemelt üdülőkörzethez tartozó települések, a megyében található 12.504 szállásférőhelyből összesen 5.740 működik a tiszafüredi kistérségben. Az elmúlt szezonban megtörni látszik a vendégforgalom csökkenő tendenciája, újra növekedés tapasztalható a belföldi és külföldi vendégek körében mind a vendégérkezések, mind a vendégéjszakák számát illetően. A nyári turisztikai szezonban erős a vendégforgalom. A tó és térsége turisztikai vonzerejét a táj, a természet és környezet védelmével, a sajátos és egyedi vonzástényezők kiaknázásával és kiépítésével, a turizmus céljait is szolgáló infrastrukturális háttér fejlesztésével és hatékony marketing munkával szükséges növelni.

Megvalósítandó intézkedések

Sor-szám	Intézkedések	Ütemezés	Költség (Mft)
1.	Vízi- és vízparti szolgáltatások, szabad vízi strandok fejlesztése	2008-2013	2.000
2.	A hajózás és a horgászturizmus fejlesztése	2008-2013	1.000
3.	Termékkomplettírozás (túraútvonalak, kerékpáros szolgáltatások, tematikus utak kijelölése, TTH fejlesztés stb.)	2007-2013	500
4.	Szálláshelyek minőségi fejlesztése	2007-2013	3.000
5.	Egyedi, vízhez kapcsolódó attrakciók fejlesztése (tematikus horgászfalu, vízividámpark stb.)	2010-2013	4.000
6.	Térségi turisztikai intézményfejlesztések, Tourinform hálózat működési feltételeinek javítása	2008-2013	250
7.	Térségi turisztikai marketing fejlesztése	2007-2013	250
8.	Termál Mikrorégió fejlesztése I. ütem	2008-2013	3.500
Összesen:		2007-2013	14.500

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, Tisza-tavi Regionális Idegenforgalmi Bizottság, Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda

Kedvezményezettek köre

Megyei önkormányzat (mint szálláshely és fürdő tulajdonos), települési önkormányzatok, turisztikai vállalkozások, turisztikai szervezetek, egyesületek, helyi lakosság, Hortobágyi Nemzeti Park, KÖTIKÖVIZIG

Az alprogram működési, megvalósítási területe

- Tisza-tavi kiemelt üdülőkörzet megyei települései: Abádszalók, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszafüred-örvény, Tizasüly, Tiszaroff, Tizzaszőlős
- Tisza-tavi idegenforgalmi régió háttértelepülései: Berekfürdő, Fegyvernek, Karcag, Kőtelek, Kunhegyes, Kunmadaras, Nagyiván, Nagykörű, Tiszabó, Tiszagyenda, Tiszaigar, Tizasüly, Tizaszentimre, Tiszaörs, Tomajmonostora

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
5.800 MFt (40%)	8.700 MFt (60%)	14.500 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Program, Turisztikai Célelőirányzat forrásai, területfejlesztési alapok, önkormányzati és vállalkozási források, banki hitelek

Eredménymutatók

- A vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- Tartózkodási idő növekedése
- Szálláskapacitás és kapacitáskihasználtság növekedése
- Szállásdíj bevételek növekedése
- Szabadvízi strandok látogatottságának növekedése
- Kerékpárutak hosszának növekedése
- A bérelhető kerékpárok számának növekedése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A térség gazdasági felzárkózásának felgyorsulása
- A térség turisztikai versenyképességének javulása
- A térség népességmegtartó képességének erősödése
- A térségben lévő települések környezeti kultúrájának fejlődése
- A Tisza-tavi „mi tudat” erősödése
- A Tisza-tó, mint márkanév erősödése

4.7. Egyedi turisztikai termékek létrehozása

Az alprogram leírása

Egyedi, csak a megyére jellemző vonzerők, szolgáltatások, rendezvények vizsgálata, értékelése alapján, néhány sajátos turisztikai termék kifejlesztése, a megfelelő partnerek bevonásával „vezető termék” létrehozása. A keresleti trendeket figyelembe véve egyedi, innovatív termékfejlesztés, ezek intenzív promóciós tevékenységgel, infokommunikációs eszközökkel hazai, majd a nemzetközi piacra történő bevezetése. A keresleti trendeknek megfelelő unikális, táji (természeti, kultúr) értékre épülő turisztikai termékek kialakítása. A megyei termékmárkázás, a megyéhez köthető turisztikai vonzerők, szolgáltatások, rendezvények megjelölése, megkülönböztetése.

Szükségességének indoklása

A megye gazdag turisztikai vonzerőkben, amelyek az egyes tájegységeknek jellemző kulturális vagy természeti adottságai: csipkeverés, fafaragás, fazekasság, nagykorú cseresznye, tájjelegű ételek, egyéb materiális és immateriális elemek, örökség és modern elemek. Ezek a vonzerők és szolgáltatások azonban még nincsenek kellőképpen kifejlesztve és a piacon jól értékesíthető turisztikai termék formálva. Jelenleg a megye értékei csak igen kis mértékben tekinthetők országos vagy nemzetközi hatókörű turisztikai termékeknek. A megyére kiemelten jellemző, megkülönböztethető turisztikai kínálat kialakítására van szükség, abból kiindulva, hogy a vendéget speciális termékekkel lehet idecsalogatni, és visszatérésre invitálni. Az új turisztikai termékek kiválasztásánál és fejlesztésénél a mai és holnapi keresleti irányzatok mellett a megye egészére legelőnyösebb megoldásokat kell kiemelni, amelyeknél közvetlenül a megye arculatát, a természetközelséget, a Tisza-tó, a folyók és a termálfürdők vonzó hatását érvényesítő turisztikai márkák (termékek, desztinációk) alakulnak ki. Az erőforrásokat arra a termékre célszerű koncentrálni, amellyel biztos sikert lehet elérni.

Megvalósítandó intézkedések

Sorszám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Vonzerőleltár-stratégia kialakítása	2007-2008	20
2.	Egyedi turisztikai vonzerő-elemek felkutatása, termékfejlesztés	2008-2009	300
3.	Egyedi turisztikai szolgáltatások kiválasztása, fejlesztése	2009-2013	200
4.	Különleges, sikeres rendezvények kiválasztása, erősítése	2010-2013	60
5.	Tematikus park, élményközpont, tematikus út, termékcsomagok kialakítása	2007-2013	400
6.	Márkázás (megyei vezető turisztikai termékek megkülönböztető márkajelzésének kialakítása, desztináció-márkák pozicionálása, promóciója)	2010-2013	50
Összesen:		2007-2013	1.030

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, települési önkormányzatok, kistérségi többcélú társulások, turisztikai vállalkozások, szolgáltató szervezetek

Kedvezményezettök köre

Települési önkormányzatok, létesítmény tulajdonosok, üzemeltető vállalkozások, szolgáltatók, szervezetek, lakosság, rendezvényszervezők, kézművesek, népi kismesterek

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
772,5 MFt (75%)	257,5 MFt (25%)	1.030 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács, Regionális Idegenforgalmi Bizottság, Turisztikai Célleitirányzat forrásai, önkormányzati források, lakossági és vállalkozási hozzájárulások, banki hitelek

Eredménymutatók

- A turisztikai termékek számának növekedése
- Szolgáltatói munkahelyek számának emelkedése
- A megyébe érkező vendégek számának növekedése
- A turisztikai bevételek növekedése
- A megye image erősödése

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A megye turisztikai versenyképességének növekedése
- Turisztikai szolgáltatások színvonalának javulása
- Az elmaradottabb térségek felzárkózásának felgyorsulása
- Örökség értékek fenntartható fejlesztése
- A megye sajátos turisztikai arculatának kialakulása
- A településkép általános javulása, települési vonzerő növekedése

4.8. Turisztikai együttműködések kiszélesítése

Az alprogram leírása

Különböző programok, látnivalók, kikapcsolódási lehetőségek összekapcsolása, csomagokba foglalása és kiajánlása, study tourok szervezése hazai és külföldi utazási irodák számára. A különböző szolgáltatók együttes (egymás melletti) megjelenése és egymás termékeinek, szolgáltatásainak ajánlása a turistáknak a kiállításokon, vásárokon. A Szolnoki Főiskola tanárainak, hallgatóinak bevonása a megye turizmusfejlesztésébe. Turisztikai szervezetek közötti együttműködések erősítése, közös projektek kialakítása, megyehatáron átnyúló együttműködések továbbfejlesztése.

Szükségességének indoklása

A turizmusfejlesztés egyik alapfeltétele a szervezeti rendszerének kiépítése, amely működésével összefogja, koordinálja és segíti a megyei törekvéseket. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, a Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, a tourinform irodák, a Szolnoki Főiskola, a turisztikai vállalkozások és egyéb szakmai szervezetek együttműködése révén lehetőség nyílik az összehangolt működésre, új klaszterek kialakítására és a rendelkezésre álló adottságok minél hatékonyabb kiaknázására. Ehhez elengedhetetlen a turizmus szereplői közötti információáramlás elősegítése rendszeres tapasztalatcserével, turisztikai fórumok megrendezésével. A turisztikai ágazat területi irányítási tevékenységének összehangolása érdekében együtt kell működni a megyét két részre osztó turisztikai régiók szervezeteivel.

A Megyei Termál Klaszter a termál- és gyógyturizmusban érdekelt vállalkozók szakmai együttműködése, ezért kiemelten fontos további tevékenységük, együttműködésük elősegítése.

A megye ismertsége, látogatottsága nem megfelelő mértékű, és csupán néhány szolgáltatóra (elsősorban fürdőre) koncentrált. Hatékony ösztönző rendszer kiépítésével, szükséges a szolgáltatók bekapcsolása a megye idegenforgalmi vérkeringésébe.

A Szolnoki Főiskoláról kikerülő diplomások elsősorban nem a megyében vállalnak munkát. A főiskolával való együttműködés kibővítése elősegítheti a megyében dolgozó diplomás turisztikai szakemberek létszámának növekedését.

A megyei turisztikai szervezetekkel, vállalkozásokkal való kapcsolat bővítése, közös projektek kialakítása tovább növelheti a turizmus gazdasági szerepkörét és vonzerejét.

A megye határain átnyúló turisztikai szervezetekkel való együttműködés lehetősége szintén a turizmus fellendülését szolgálhatja, de ehhez konkrét programcsomagok, projektek összeállítása szükséges.

Megvalósítandó intézkedések

Sorszám	Intézkedés	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Turisztikai együttműködések erősítése	2007-2013	100
2.	Turisztikai klaszterek kialakítása és működtetése	2008-2013	200
3.	Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Termál Klaszter fejlesztése	2008-2013	60
4.	Turisztikai szak- és továbbképzés bővítése, fejlesztése	2008-2013	1.000
5.	Közös turisztikai projektek kialakítása	2007-2013	100
6.	Megyehatáron átnyúló együttműködések fejlesztése	2007-2013	100
Összesen:		2007-2013	1.560

Végrehajtásért felelős szervek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Termál Klaszter, Szolnoki Főiskola, Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda, Észak-Alföldi Regionális Marketing Iroda, szakmai szervezetek

Kedvezményezettek köre

Helyi önkormányzatok, szakmai szervezetek, tourinform irodák, a turizmusban érintett vállalkozások

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
780 MFt (50%)	780 MFt (50%)	1.560 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program forrásai, önkormányzati források

Eredménymutatók

- Vendégforgalom és turisztikai bevétel növekedése
- Az idegenforgalom jelentőségének növekedése
- A megyébe látogató turisták informáltságának növekedése
- Szélesebb társadalmi rétegek bekapcsolódása a turizmus rendszerébe
- Közös eredményes projektek számának emelkedése
- A megyében dolgozó magasan képzett, több nyelven beszélő turisztikai szakemberek arányának növekedése

Társadalmi, gazdasági, környezeti hatás

- A megye turizmusa teljesítményének, ismertségének javulása
- Szakmai kapcsolatok bővülése, elmélyülése
- Országos szintű turisztikai együttműködés javulása

4.9. Térségi desztinációk fejlesztése

Az alprogram leírása

A megye 5 térségi desztinációjának nevesítése, karakterizálása, markáns, egyedi turisztikai vonzerővel rendelkező fogadóterületekké való fejlesztése, mely koncentrálna a potenciális turisták figyelmét a megye értékire és turisztikai fogadóbázisaira. A Jászság, a Nagykunság, a Tisza-tó, Szolnok, a Tisza fővárosa és térsége, valamint a Tiszazug üdülési célpontok termékkomplettírozása, tematikus utak kialakítása. Fogadóépületek és közösségi terek kialakítása, mely kapcsolódna már meglévő attrakcióhoz, programelemhez, múzeumhoz vagy tourinform irodához. Térségi Turisztikai Desztináció-menedzsment (TDM) szervezetek kialakítása és a térség márkázásának, piacra juttatásának marketing tevékenysége.

Szükségességének indoklása

A térségi szintű desztinációk kialakítása segíti a megye turisztikai pozicionálását. A turisztikai kereslet és utazási döntés legutolsó sorban nevesíti a megyéket, mint üdülési célpontokat. A vendégek sokkal inkább földrajzilag jól lehatárolható, egyedi vonzerővel bíró fogadóbázisok, azaz desztinációk alapján keresik az üdülésük helyszínét. A termékkomplettírozás segíti az egyes térségek fogadóbázisának maximális kapacitáskihasználását, esetenként a kapacitásfejlesztést, mely vendégérkezések növekedését, a vendégéjszakák számának bővülését eredményezi. A térségi desztinációk nevesítése segíti az alulról építkező desztinációmenedzsment (DM) szerveződések kialakulását. A DM szervezetek olyan turizmust irányító/működtető rendszerek, amelyek célja, hogy a térség teljes kínálata a lehető legelőnyösebb pozícióban jelenjen meg a turisztikai piacon.

Olyan fogadóépületek és közösségi terek kialakítása szükséges, amely kapcsolódna a már meglévő attrakcióhoz, programelemhez, múzeumhoz vagy tourinform irodához, ami funkciójában egy olyan információs központ, ahol az egész térségről kaphat benyomást és programajánlatokat a vendég: a térség esszenciáját megfogalmazó közösségi tér: büfével, ajándékbolttal, kisebb előadóteremmel, klubhelyiségekkel, játszótérrel, parkolóval.

Megvalósítandó intézkedések

Sor-szám	Intézkedések	Ütemezés	Költség (MFt)
1.	Desztinációk termékkomplettírozása	2008-2013	1.400
2.	Desztinációmenedzsment szervezetek kialakítása kistérségi, megyei és regionális szinten	2008-2013	500
3.	Fogadóépületek, közösségi terek kialakítása a Jászságban és a Nagykunságban	2008-2013	500
4.	Térségi marketingmunka támogatása, márkázás	2008-2013	600
Összesen:		2007-2013	3.000

Végrehajtásért felelős szervezetek

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Tanács, Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, Tisza-tavi Regionális Idegenforgalmi Bizottság, Magyar Turizmus Zrt. Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda, Észak-alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság, Magyar Turizmus Zrt. Észak-alföldi Regionális Marketing Igazgatósága, Tiszainform Idegenforgalmi Szolgálat, a megye tourinform irodái, megyei és térségi civil szervezetek

Kedvezményezettök köre

Térségi turisztikai civil szerveződések, tourinform irodák, kistérségi önkormányzati társulások, önkormányzatok, megyei önkormányzat, nemzeti parki igazgatóságok, vállalkozások

Az alprogram működési, megvalósítási területe

A megye teljes területe.

Forrástérkép

Saját erő + egyéb forrás	EU támogatás	Összesen:
1.200 MFt (40%)	1.800 MFt (60%)	3.000 MFt

Potenciális források

Észak-Alföldi Operatív Program, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Program, Norvég Alap, Turisztikai Célelőirányzat forrásai, önkormányzati és vállalkozási források, banki hitelek

Eredménymutatók

- A vendégek és vendégéjszakák számának növekedése
- Tartózkodási idő növekedése
- Szálláskapacitás növekedése
- Kapacitáskihasználtság növekedése
- Szállásdíj bevételek növekedése
- Attrakciók számának növekedése
- Turisztikai intézményrendszer átalakulása
- TDM szervezetek kialakulása

Társadalmi, gazdasági és környezeti hatás

- A térség gazdasági felzárkózásának felgyorsulása
- A térség turisztikai versenyképességének javulása
- A térség népességmegtartó képességének erősödése
- A térségben lévő települések környezeti kultúrájának fejlődése
- A térségi identitástudat erősödése

5. FORRÁSTÉRKÉP

	Saját erő + egyéb forrás (millió Ft)	EU támogatás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
I. Turisztikai fogadókapacitás és infrastruktúra fejlesztése	3.150,0 (60 %)	2.100,0 (40%)	5.250,0
II. Egészségturizmus fejlesztése	3.550,0 (50 %)	3.550,0 (50%)	7.100,0
III. Turizmus természetközeli formáinak fejlesztése	2.400,0 (30%)	5.600,0 (70%)	8.000,0
IV. Turisztikai marketing erősítése	100,0 (100%)	-	100,0
V. Szolnok, a „Tisza fővárosa”	6.500,0 (50%)	6.500,0 (50%)	13.000,0
VI. A Tisza-tó térségének kiemelt fejlesztése	5.800,0 (40%)	8.700,0 (60%)	14.500,0
VII. Egyedi turisztikai termékek létrehozása	772,5 (75%)	257,5 (25%)	1.030,0
VIII. Turisztikai együttműködések kiszélesítése	780,0 (50%)	780,0 (50%)	1.560,0
IX. Térségi desztinációk fejlesztése	1.200,0 (40%)	1.800,0 (60%)	3.000,0
ÖSSZESEN:	24.252,5 (45,3%)	29.287,5 (54,7%)	53.540,0

6. AZ INTÉZKEDÉSEK IDŐBELI ÜTEMEZÉSE

Alpr.	Intézkedés	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Összeg (Mft)
I. Turisztikai fogadó kapacitás és infrastruktúra fejlesztése	Szálláshelyek kialakítása, korszerűsítése								2.200
	Falusi szálláshelyek és szolgáltatások fejlesztése								500
	Éttermek, vendéglátóhelyek építése, korszerűsítése								500
	Konferenciák, rendezvények szervezése, rendezvény-helyszínek fejlesztése, háttér-infrastruktúra kiépítése								150
	Közösségi létesítmények kiépítése, akadálymentesítése								400
	Parkolók, útmenti pihenőhelyek létesítése, korszerűsítése, nyilvános illemhelyek létesítése								600
	Műemlék épületek látogatóbarát átalakítása, felújítása, tájházak kialakítása, fejlesztése								500
	Épületek, szobrok, templomok, emlékművek, műemlékek felújítása, díszkivilágítása								400
II. Egészségturizmus fejlesztése	Gyógycentrumok kialakítása								4.300
	Medencék korszerűsítése, fürdőfejlesztés								1.300
	Új fürdők kialakítása								950
	Szolgáltatások és kapcsolódó turisztikai termékek fejlesztése								500
	Egészségturisztikai rendezvények, képzések								50
III. Turizmus természeti formáinak fejlesztése	Turisztikai célú kerékpárutak építése								2.100
	Horgászhelyek, vadászterületek fejlesztése								250
	Lovas-tanyák kialakítása, tereppályák fejlesztése								250
	Pihenő és táborozó helyek, kempingek kialakítása								500
	Túraútvonalak bővítése, fejlesztése,								50
	Természeti területek bemutatásának fejlesztése, látogatóközpontok kialakítása, fejlesztése								1.000
	"ÖKO-ZOO" turisztikai projekt								2.350
	Holtágak turisztikai hasznosítása								400
	Szabadstrandok, horgászhelyek kijelölése, fejlesztése								500
Kikötők létesítése, vízparti környezet és infrastruktúra fejlesztése kiépítése, parkosítás, fásítás								600	
IV. Turisztikai marketing erősítése	Turisztikai honlap folyamatos fejlesztése								4
	Bel- és külpiacon való megyei megjelenés								25
	Új arculatú kiadványok készítése								10
	Kiemelt turisztikai termékek népszerűsítése, pozicionálása								10
	„Jász-Nagykun-Szolnok megyei turisztikai kártya” bevezetése								10
	Megyét bemutató study-tour szervezése külföldi utazási irodáknak								9
	Írott és elektronikus sajtóban való fokozott megjelenés								9
	A megyei tourinform hálózat fejlesztése, tourinform iroda nyitása a Kunszentmártoni kistérségben								8
Turisztikai információs hálózat létrehozása, fejlesztése								15	

V. Szolnok, a „Tisz za fővá rosa ”	Termál- és rekreációs központ kialakítása (uszoda, élményfürdő, termálfürdő és egyéb szolgáltatások)								2.800
	4 csillagos szálloda építése								3.000
	Gyalogos és kerékpáros híd megépítése								1.500
	Kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések								3.900
	Szapáry út átépítése								700
	Árvízvédelmi töltés megerősítése								1.100
VI. A Tisz a-tó tér sége nek kie melt fele szte se	Vízi- és vízparti szolgáltatások, szabad vízi strandok fejlesztése								2.000
	A hajózás és a horgászturizmus fejlesztése								1.000
	Termékkomplettírozás (túraútvonalak, kerékpáros szolgáltatások, tematikus utak kijelölése, TTH fejlesztés stb.)								500
	Szálláshelyek minőségi fejlesztése								3.000
	Egyedi, vízhez kapcsolódó attrakciók fejlesztése (tematikus horgászfalu, vízvidámpark stb.)								4.000
	Térségi turisztikai intézményfejlesztések, tourinform hálózat működési feltételeinek javítása								250
	Térségi turisztikai marketing fejlesztése								250
Termál Mikrorégió fejlesztése I. ütem								3.500	
VII. Egyedi turiszt ikai termék létreho zása	Vonzerőleltár-stratégia kialakítása								20
	Egyedi turisztikai vonzerő-elemek felkutatása, termékfejlesztés								300
	Egyedi turisztikai szolgáltatások kiválasztása, fejlesztése								200
	Különleges, sikeres rendezvények kiválasztása, erősítése								60
	Tematikus park, élményközpont, tematikus út, termécsomagok kialakítása								400
Márkázás (megyei vezető turisztikai termékek megkülönböztető márkajelzésének kialakítása, desztináció-márkák pozicionálása, promóciója)								50	
VIII. Turiszt ikai együtt működ ések kiszéle sítése	Együtműködések erősítése								100
	Klaszterek kialakítása és működtetése								200
	Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Termál Klaszter kiterjesztése								60
	Humánerőforrás fejlesztése								1.000
	Közös projektek kialakítása								100
	Megyehatáron átnyúló együttműködések fejlesztése								100
IX. Térségi deszti nációk fejleszt ése	Desztinációk termékkomplettírozása								1.400
	Desztinációmenedzsment szervezetek kialakítása kistérségi, megyei és regionális szinten								500
	Fogadóépületek, közösségi terek kialakítása a Jászságban és a Nagykunságban								500
	Térségi marketingmunka támogatása, márkázás								600
ÖSSZESEN:									53.540

7. ILLESZKEDÉS VIZSGÁLAT

Az Észak-Alföldi Régió Turizmusfejlesztési Stratégiája és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turizmusfejlesztési Stratégiai Program alprogramjai közötti kapcsolódási pontok

		Észak-Alföldi Régió Turizmusfejlesztési Stratégiája alprogramjai																					
		1. Vonzerő és attrakciófejlesztés					2. Fogadási feltételek javítása, szolgáltatásfejlesztés				3. Régiós turisztikai marketing tevékenység fejlesztése				4. Szervezeti és működési feltételek javítása								
		1.1. Gyógy- és wellness-turizmus	1.2. Üzleti és konferenciaturizmus	1.3. Tiszai- (vízi) turizmus	1.4. Öröksésturizmus	1.5. Óko- és falusi turizmus	1.6. Golf-turizmus	2.1. Szálláshelyek kínálatának bővítése	2.2. Vendéglátás mennyiségi és minőségi feltételeinek javítása	2.3. Közlekedési helyzet és elérhetőség javítása	2.4. Turistabarát környezet kialakítása	3.1. Kommunikációs stratégia kidolgozása	3.2. Régiómarketing eszközök fejlesztése	3.3. Turisztikai információs szolgáltatások fejlesztése	3.4. Turisztikai márkakepzés támogatása	3.5. Turisztikai háttérkutatók	4.1. Humán erőforrás fejlesztése	4.2. Információs és telekommunikációs rendszerek	4.3. Turisztikai szervezetek és hálózatok	4.4. Határos régiókkal való turisztikai hálózati rendszer	4.5. Interdiszciplináris területek, innovációs támogatása		
Megyei Turizmusfejlesztési Stratégiája Programjai	1. Turisztikai fogadóképesség és infrastruktúra fejlesztése	√	√		√	√		√	√	√													
	2. Egészségturizmus komplex fejlesztése	√	√					√	√	√	√	√	√	√									
	3. Turizmus természetközeli formáinak fejlesztése			√	√	√		√	√	√		√	√										
	4. Turisztikai marketing erősítése										√	√	√	√				√	√			√	
	5. Szolnok, a „Tisza fővárosa”	√						√	√	√	√												
	6. A Tisza-tó térségének kiemelt fejlesztése	√		√		√		√	√	√	√	√	√	√				√	√				
	7. Egyedi turisztikai termékek létrehozása	√		√	√	√						√	√	√	√	√		√					√
	8. Turisztikai együttműködések kiszélesítése											√	√	√			√	√	√	√			
	9. Térségi desztinációk fejlesztése												√			√							

A Tisza-tavi Régió Turizmus Fejlesztési Stratégiája és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Turizmusfejlesztési Stratégiai Program alprogramjai közötti kapcsolódási pontok

	Tisza-tavi Régió Turizmus Fejlesztési Stratégiája alprogramjai											
	I. Vonzerőfejlesztés és régióspecifikus komplex termékek kialakítása				II. A turistafogadás feltételeinek fenntartható fejlesztése				III. Szervezeti és működési feltételek javítása			
	I.1. Ökoturizmus	I.2. Víz- és vízparti aktív turizmus	I.3. Regionális vonzerővel rendelkező kinalati elemek fejlesztése	I.4. Kínálatot szinestítő egyéb turisztikai vonzerők fejlesztése	II.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	II.2. Szálláshelyek fejlesztése	II.3. Vendéglátás kínálatának fejlesztése és színvonalának emelése	II.4. Környezeti állapot tudatos fejlesztése	III.1. Humán erőforrás feltételek fejlesztése	III.2. Marketing	III.3. Szervezeti és együttműködési hálózatok fejlesztése	III.4. Információs rendszerek telekommunikáció fejlesztése

M e g y e i T u r i z m u s f e j l e s t é s i S t r a t é g i a P r o g r a m a l p r o g r a m j a i	1. Turisztikai fogadóképesség és infrastruktúra fejlesztése	√		√	√	√	√	√	√				
	2. Egészségturizmus komplex fejlesztése			√									
	3. Turizmus természetközeli formáinak fejlesztése	√	√		√	√	√		√				
	4. Turisztikai marketing erősítése									√	√	√	
	5. Szolnok, a „Tisza fővárosa”												
	6. A Tisza-tó térségének kiemelt fejlesztése	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	7. Egyedi turisztikai termékek létrehozása			√	√						√		
	8. Turisztikai együttműködések kiszélesítése									√		√	
	9. Térségi desztinációk fejlesztése							√	√		√	√	√